กองบัญชาการกองทัพไ
ช่วยเหลือผู้ประสบภั

กระทรวง
มหาดไทย

คมชัดลึก
"ชัชชาติ" ตรวจถนนทรุดตัวแผ่นดินไหว

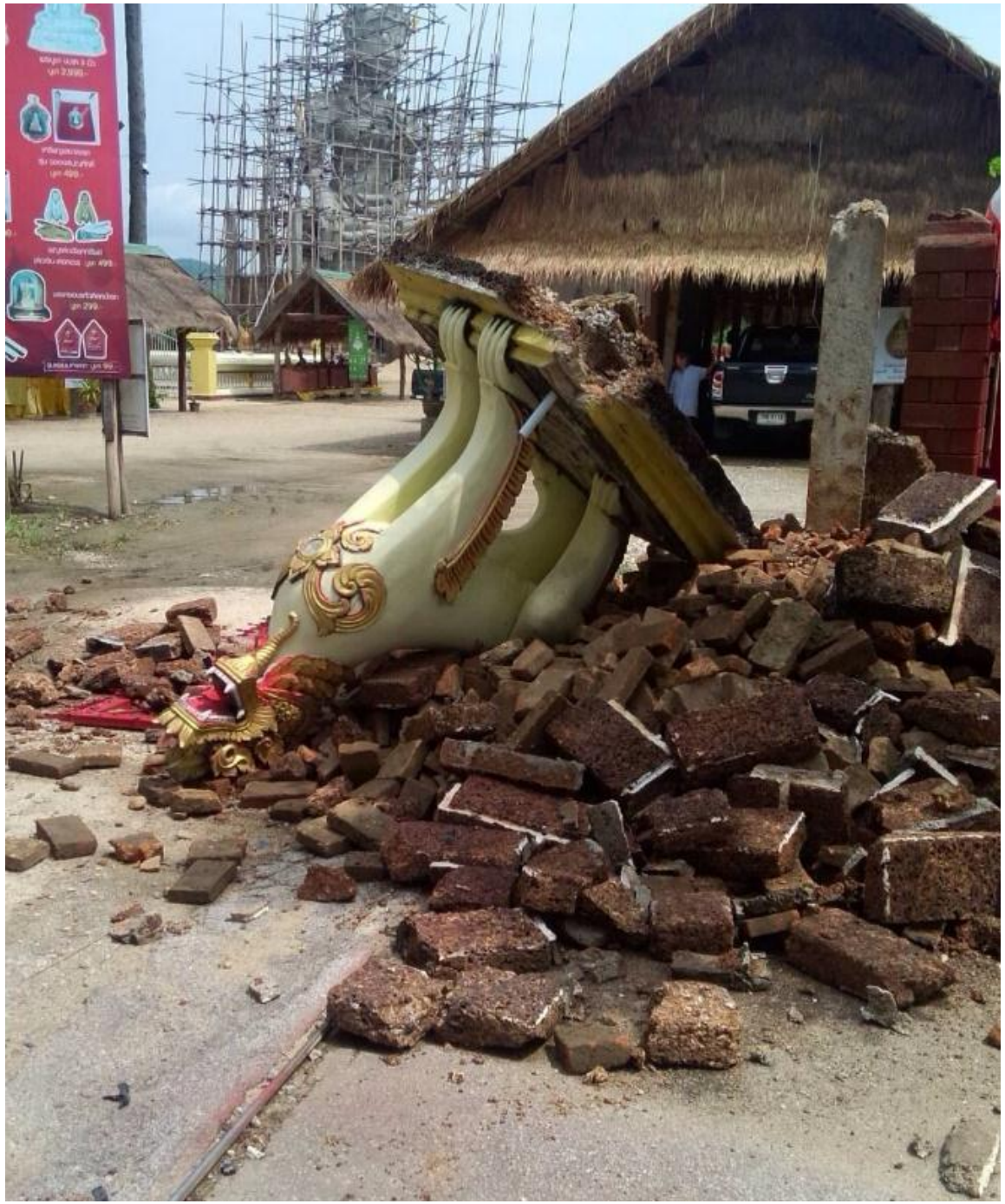

Thai PBS

➢บ้านห้วยหวาย ต.ดงมะดะ อ.แม่ลาว

แผ่นดินไหว

Characteristic ต่างกัน

Pattern ต่างกัน

Consequence ต่างกัน

mental model ต่างกัน

ความต่อเนื่อง มีเหตุการณ์ต่อเนื่อง ความอ่อนไหวของชุมชน ความไม่แน่นอน aftershock ขอบเขตทางรัฐศาสตร์ 7 อำเภอ มีความ chaos ทางการเมือง ทางสังคมระหว่างการฟื้นฟูและบริจาคเข้ามาเกี่ยวข้อง นิเวศวัฒนธรรมของการสร้างบ้าน : ชุมชนเกษตรกรรม เติมบ้าน

Characterisitcs ของแผ่นดินไหวคือ

- แผ่นดินไหว เป็นภัยที่พยากรณ์ล่วงหน้าเป๊ะๆ ไม่ได้
- มี non-linear ของ aftershock
- การรับมือจึงต้องทำเรื่องการลดผลกระทบ (mitigation) ก่อนเกิดเหตุ
- การลดความเสี่ยงกับตัวสิ่งก่อสร้างและ Landuse เป็นวิธีลดผลกระทบ
- การตอบสนอง ปกป้องตัวเองให้ปลอดภัยจากสิ่งของหล่นใส่ คือวิธีทำตัวให้รอดปลอดภัยเมื่อเผชิญแผ่นดินไหว

เครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชน จังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประสานความร่วมมือ และทรัพยากรในการให้ความช่วยเหลือ/ฟื้นฟู/เยียวยา ทั้งทางด้านที่อยู่อาศัยที่ได้รับผลกระทบจากเหตุแผ่นดินไหว
2. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกันในเรื่องภัยพิบัติ แผ่นดินไหว การเตือนภัย การเตรียมตัวรับมือภัยพิบัติให้ผู้ประสบภัยพิบัติและประชาชนทั่วไป
3. เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจของชาวบ้านในพื้นที่ประสบภัยพิบัติแผ่นดินไหว

คน	ช่าง
ตังค์	ของ

คน	ช่าง	ตังค์	ของ
เข้าใจเรื่องภัยพิบัติ ความปลอดภัย การก่อสร้าง และการสั่งวัสดุ	ก่อสร้างได้ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ เข้าใจวิธีการต่อเติม ที่ปลอดภัยรับ แรงสั่นสะเทือนได้	รวบรวม งบประมาณจาก ค่าชดเชยภัยพิบัติ และการบริจาคมา ซ่อมแซมบ้าน	ชุมชนและเครือข่าย ภัยพิบัติร่วมกัน ประสานการ สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ซ่อมสร้าง

เกิดต้นแบบของการฟื้นฟูชุมชนในกระบวนการซ่อมสร้างหลังภัยพิบัติ

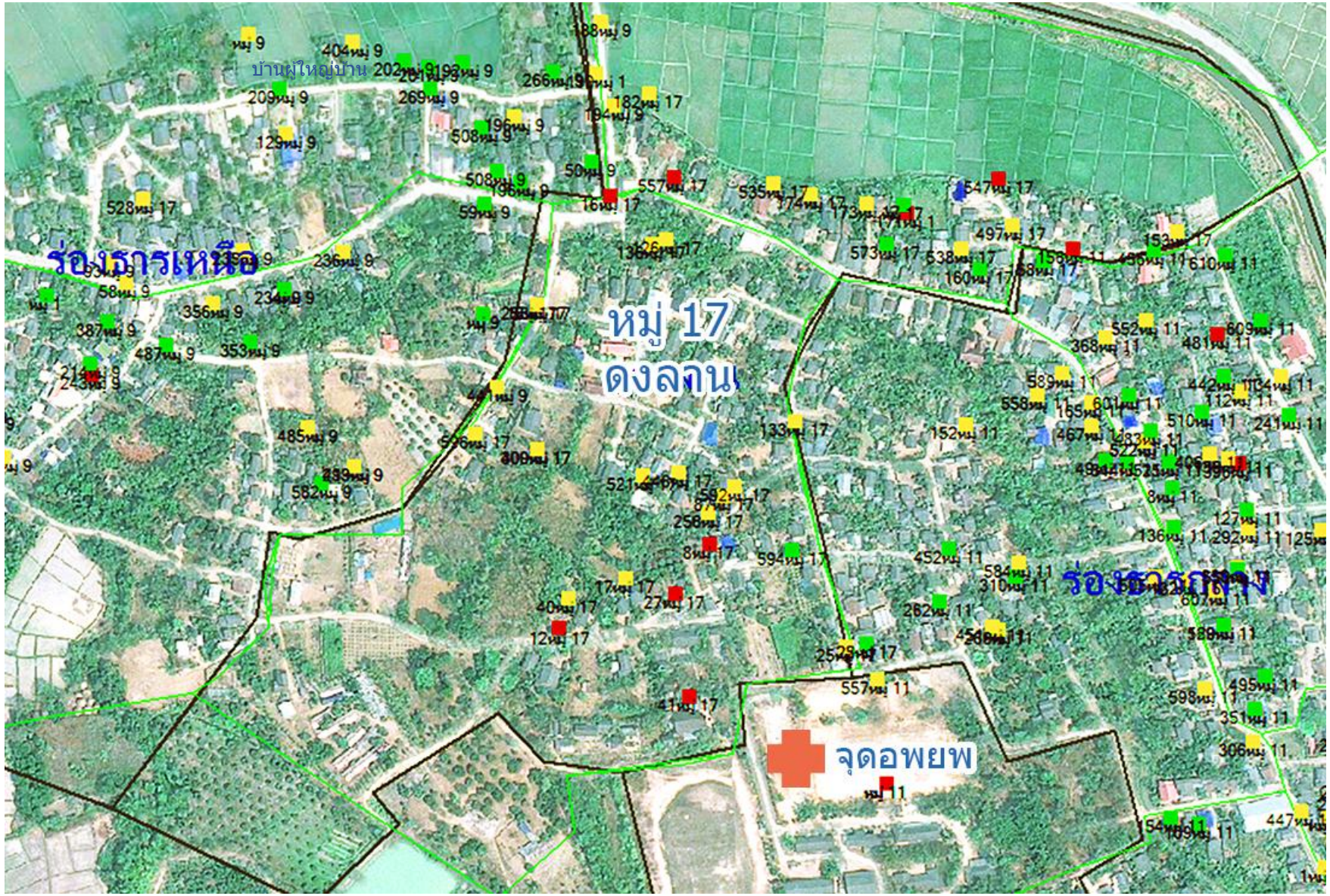

แผนที่ชุมชนบ้านดงลาน หมู่ 17 ต.ทรายขาว อ.พาน จ.เชียงราย

ปฏิทินภัยพิบัติและปฏิทินวิถีชีวิตชุมชนดงลาน ต.สันทราย อ.พาน จ.เชียงราย

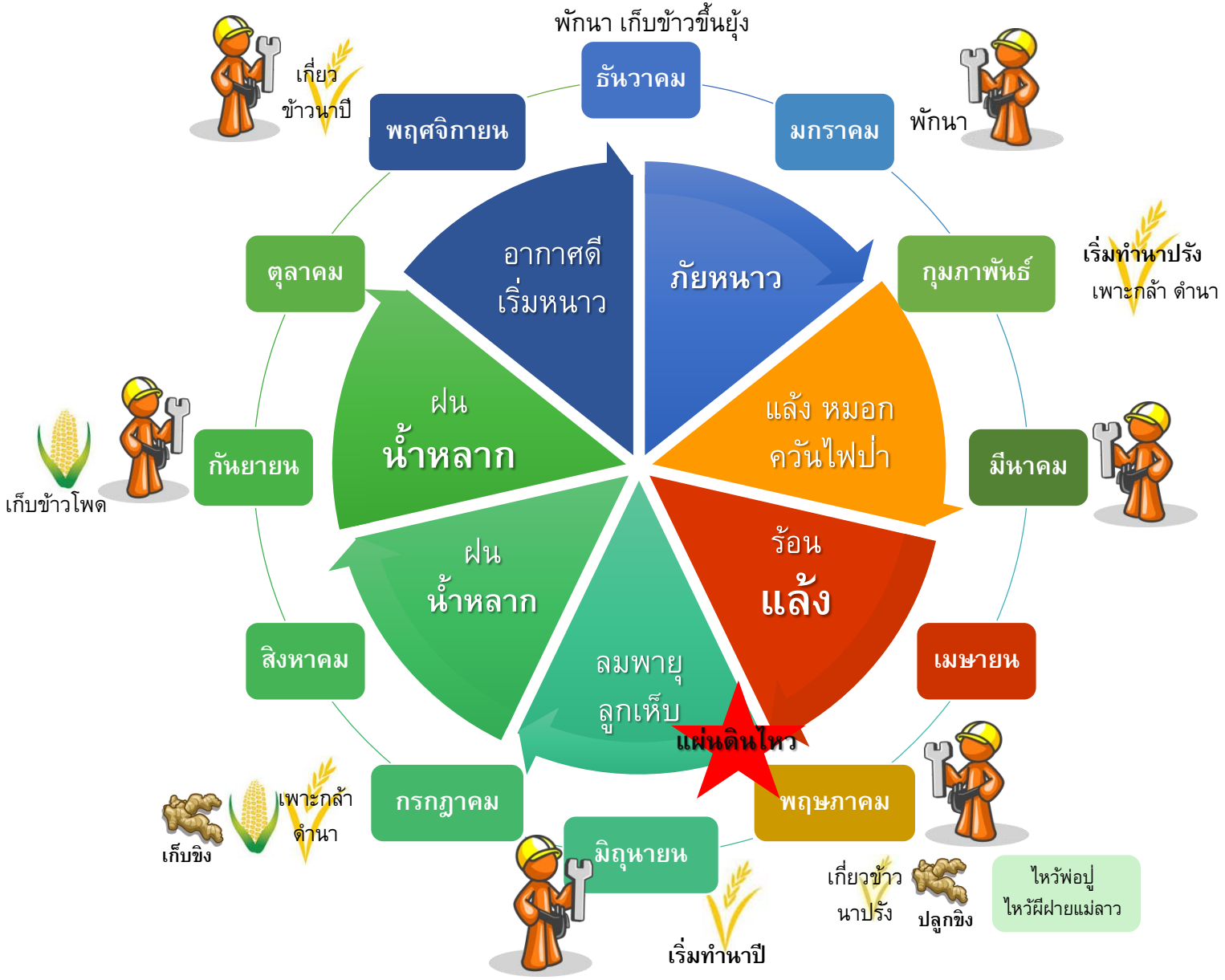

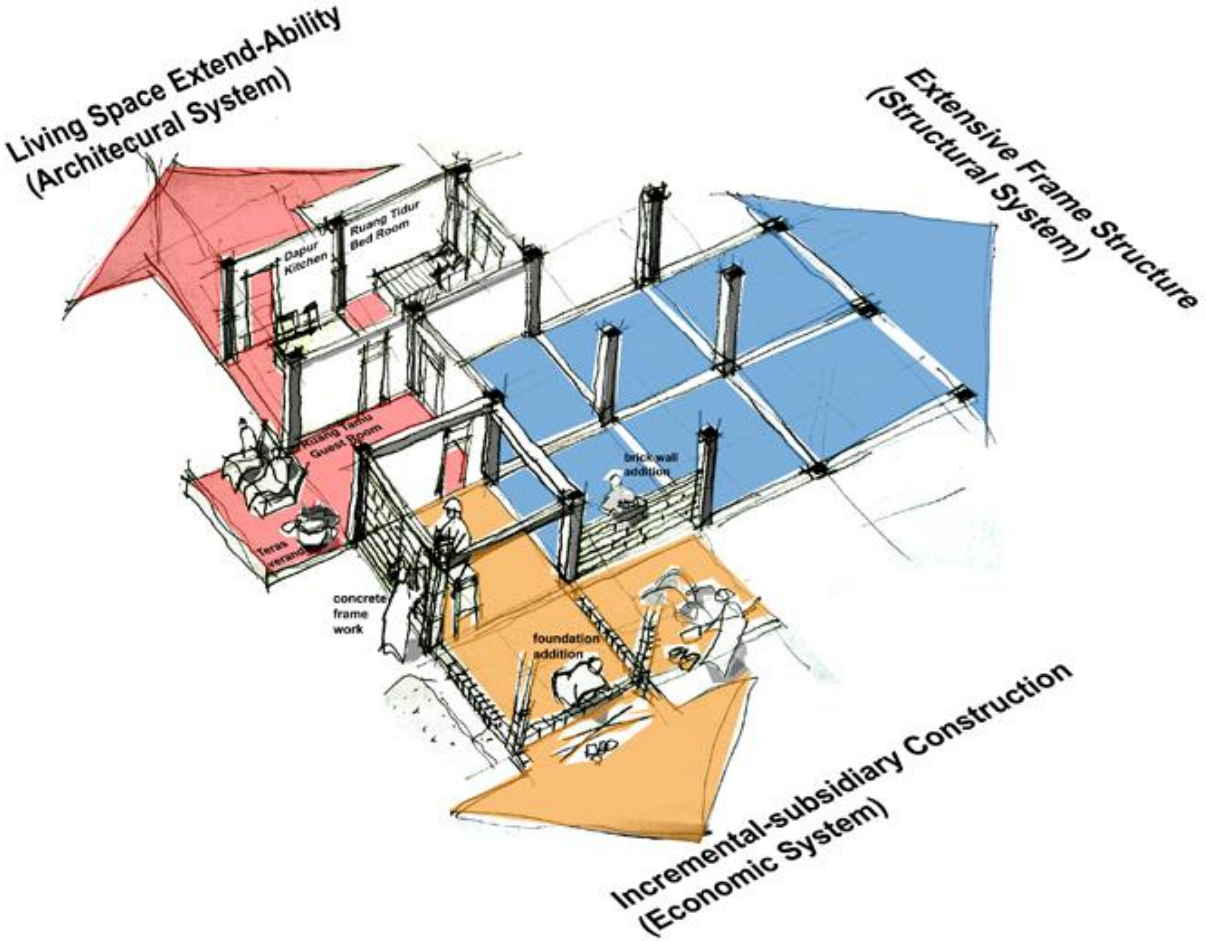
Living Space Extend-Ability
(Architecural System)
Extensive Frame Structure
(Structural System)
Dapur
Kitchen
Ruang Tidur
Bed Room
Ruang Tamu
Guest Room
Teras
Veranda
brick wall
addition
concrete
frame
work
foundation
addition
Incremental-subsidiary Construction
(Economic System)

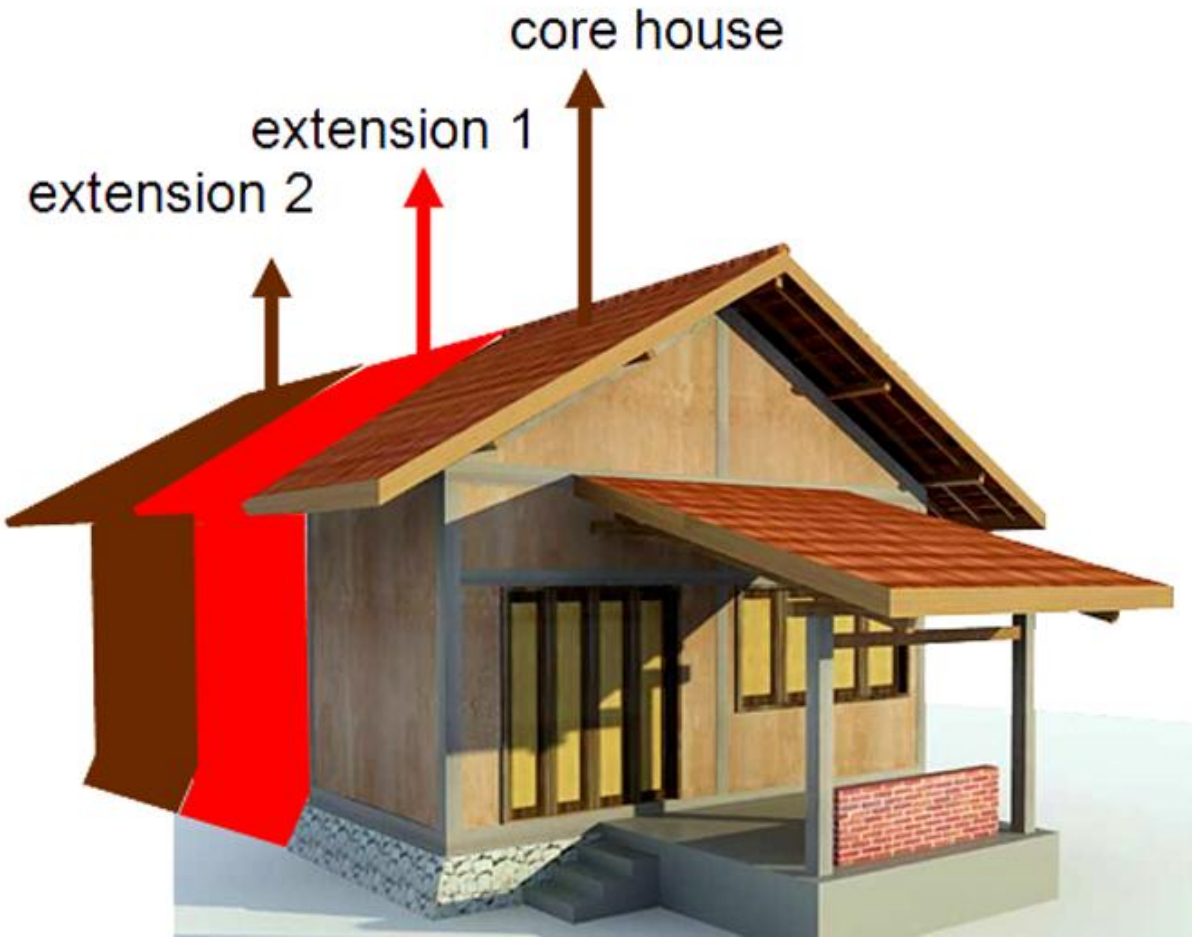
core house
extension 1
extension 2

	Pakistan	Haiti	Peru	Indonesia
MOST DESTRUCTIVE QUAKE	October 8, 2005	January 12, 2010	May 31, 1970	December 26, 2004
LOCATION	Norther Pakistan/Kashmir	Port-au-Prince area	Chimbote	Sumatra
MAGNITUDE	7.6	7.0	7.9	9.1
FATALITIES	75,000	222,500	70,000	227,900 (includes global tsunami deaths)

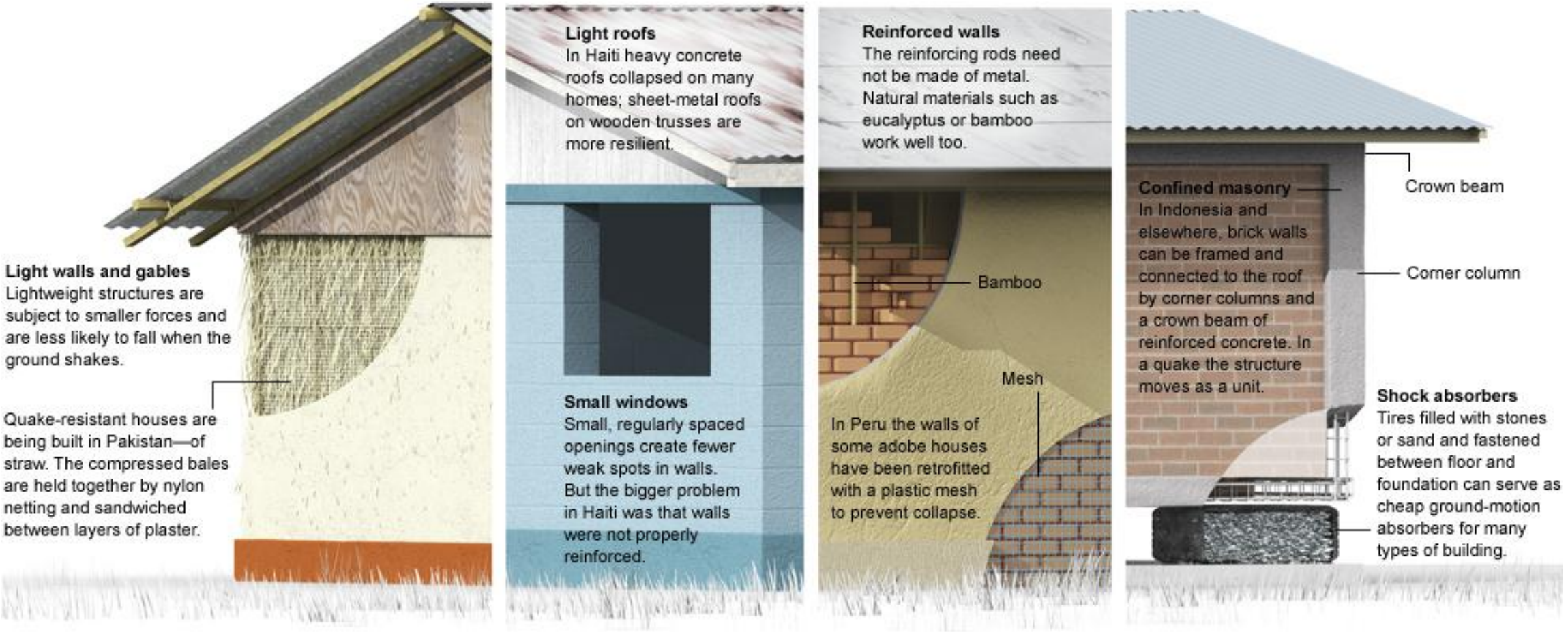

- 1 หมู่ 1 ต.ป่าแดด อ.แม่สรวย จุดปฏิบัติการซ่อมเสา

พอกเสาและคาน
เสริมแรง

- แม่พริก บ้านเลขที่ 189 หมู่ 7 จุดปฏิบัติการซ่อมผนัง

ซ่อมโดยใช้ตะแกรงกรงไก
ครอบยึดแล้วฉาบทับ

- **309 หมู่ 6 ต.โป่งแพร่ จุดปฏิบัติการซ่อมเสาและคาน**

เป็นการซ่อมที่ผิดวิธี ไม่ได้ทำฐานรากใหม่พอกขึ้นมารับน้ำหนักถึงคาน แล้วหล่อเสาขึ้นไปใหม่ เพื่อรับน้ำหนักโครงหลังคาอีกที (การดามเสาก็ทำผิดวิธี คือ ใช้การเชื่อมเหล็กปลอกแทนที่จะผูกเหล็ก) บ้านนี้ถูกสั่งทำใหม่หมด

- **127 หมู่ 6 บ้านห้วยส้านพัฒนา ต.เวียงสรวย อ.แม่สรวย จุดปฏิบัติการซ่อมส่วนต่อเติม**

ปักแนวไม้ไผ่กันดินสไลด์
แล้วทำส่วนต่อเติมใหม่

SML

ปฏิทินภัยพิบัติและปฏิทินวิถีชีวิตชุมชนดงลาน ต.สันทราย อ.พาน จ.เชียงราย

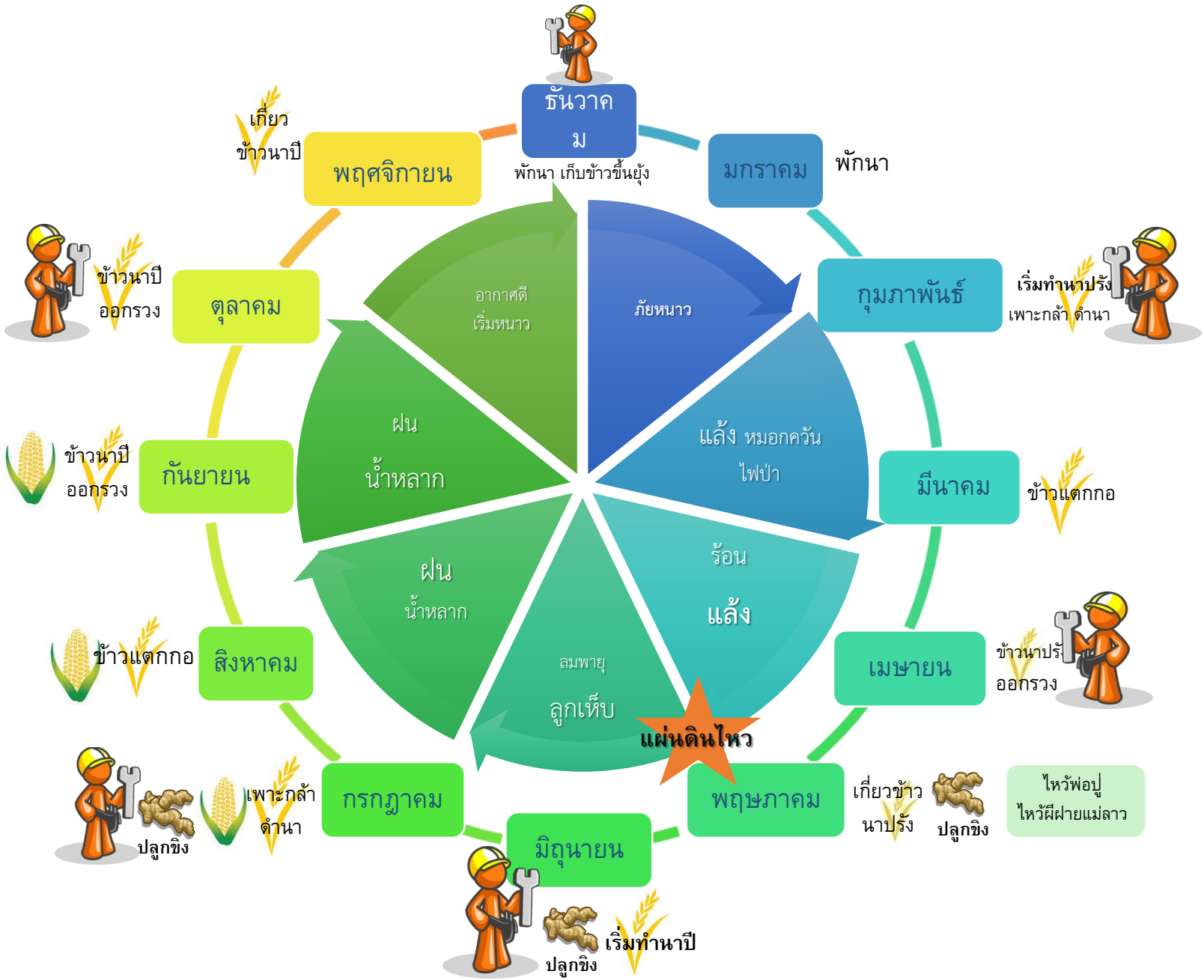

ดงลานโมเดล

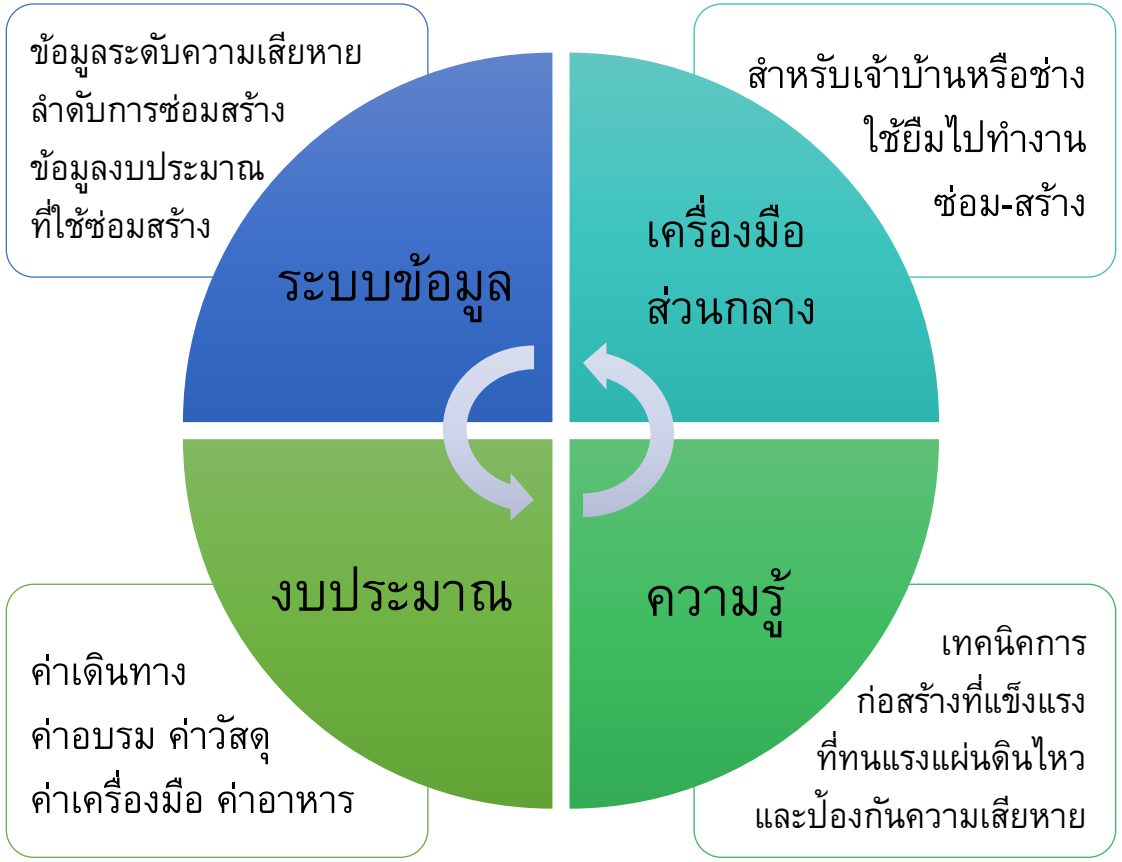
ข้อมูลระดับความเสียหาย
ลำดับการซ่อมสร้าง
ข้อมูลงบประมาณ
ที่ใช้ซ่อมสร้าง
ระบบข้อมูล
สำหรับเจ้าบ้านหรือช่าง
ใช้ยืมไปทำงาน
ซ่อม-สร้าง
เครื่องมือ
ส่วนกลาง
งบประมาณ
ค่าเดินทาง
ค่าอบรม ค่าวัสดุ
ค่าเครื่องมือ ค่าอาหาร
ความรู้
เทคนิคการ
ก่อสร้างที่แข็งแรง
ที่ทนแรงแผ่นดินไหว
และป้องกันความเสียหาย

โดย

แกนนำชุมชน

โดย

เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน

- ข้อมูลประชากร ตำแหน่งที่ตั้งของบ้านเรือน
- รายละเอียดความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในแต่ละหลังคาเรือน
- ลำดับความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น
- ประสานความเข้าใจในชุมชน
- ร่วมเรียนรู้ทักษะในซ่อมสร้างไปพร้อมกัน

ทำข้อมูลร่วมกัน

- กำหนดขอบเขตภารกิจ
- ประเมินขีดความสามารถกำลังในการลงมือที่ทำได้จริง
- ควบคุมการเบิกจ่ายเครื่องมือและวัสดุ
- อัพเดทความคืบหน้าในการซ่อมสร้างต่อไป

- ข้อมูลสิ่งที่ชุมชนขาด
- ข้อมูลผู้สนับสนุน
- จับคู่หน่วยที่พร้อมที่จะให้ได้มาพบกับผู้รับ เช่น ทรัพยากร และความรู้
- จัดกระบวนการพัฒนาศักยภาพที่ก่อให้เกิดกลไกในการจัดการตนเองของชุมชนต่อไป

“สาระสำคัญเกี่ยวกับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติสำหรับครัวเรือนในประเทศไทย”

โดย สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (IFRC) สนับสนุนโดย องค์การยูนิเซฟ (UNICEF)

Public awareness and public education for disaster risk reduction: key messages

http://www.ifrc.org/PageFiles/103320/Key-messages-for-Public-awareness-guide-EN.pdf

the operation in emergency phase were systematics because the procedure and the personnel's duty were prior-provided following the Basic Needs aid. (Department of Disaster Prevention and Mitigation. 2010), which the emergency support must be provided in this manner;

- **Frist 24 hours** Food, drinking water, cloth, health, rescue, collect situation data
- **24 - 48 hours** shelter, properties, facilities, find the lost person, body recovery, etc.
- **48 - 72 hours** loss assessment, primary relief, pay compensate money, etc.
- **72 hours** and long-term recovery finding victim, social welfare, job rehabilitation,

Timeline

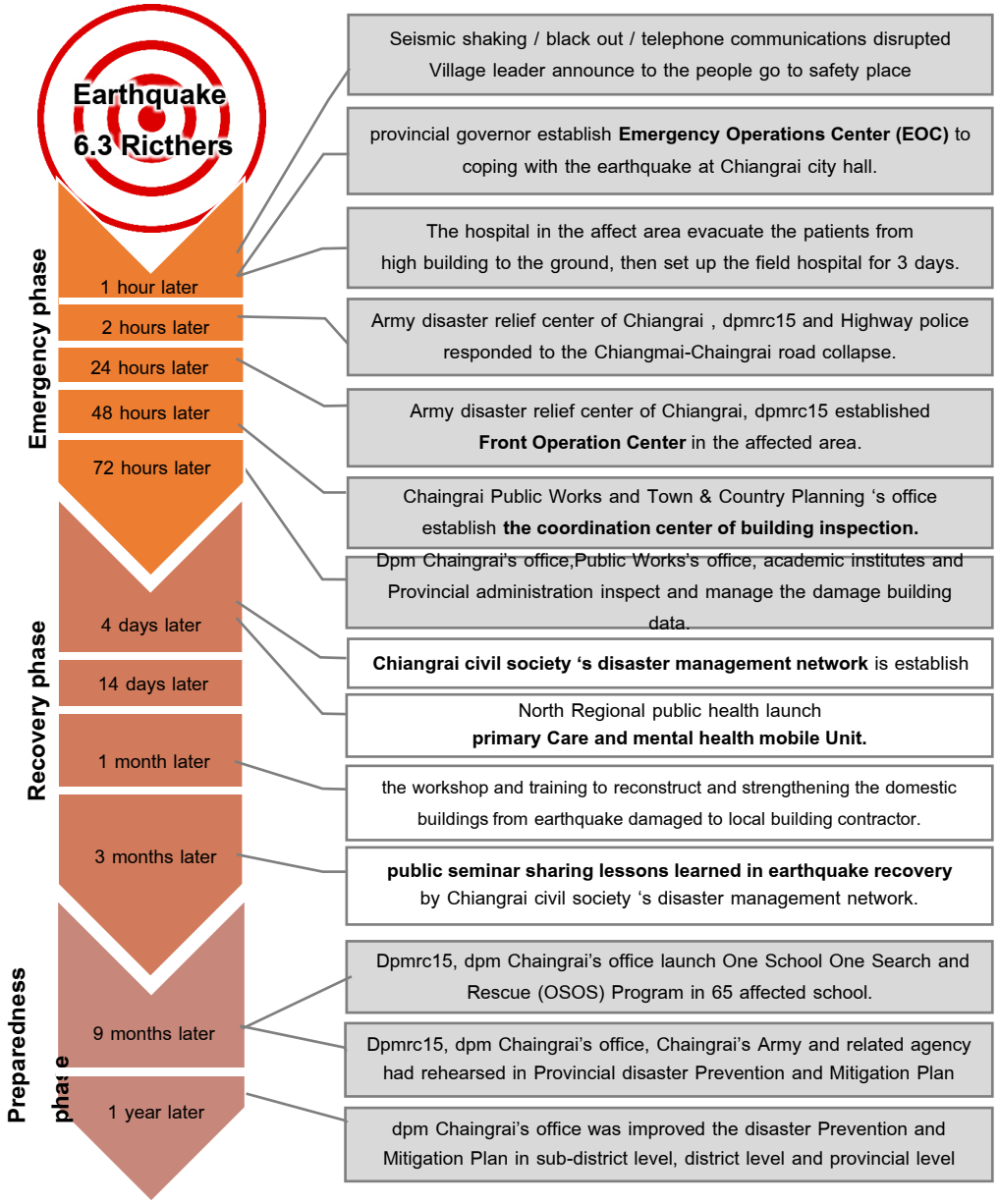

The context of recovery

- Public hazard severity was announced in **level 2** by Chiangrai provincial governor.
- Provincial EOC had the duty **to command and control** local affect area in charge.
- the operation structure was centralized from Provincial EOC to local area.
- Local administration office as SAO were **dependency actors** who request for the machine and manpower in rehabilitate mission from EOC.

Recovery phase is Delayed

- No coordination structure or information exchange procedure design before.
- No **cross-function of district mutual aid** design before.
- bottleneck problems during data gathering step.
- Long Aftershock increased the building damages.

Network analysis

Group 3 responded as Public health, Medical and Mental health services. This group had to control the chaos by evacuating the patients and the equipment down to outdoor and setup the field-hospital on outdoor area. Thus, **Group 6,7 were linked with Group 1, 2 and 3 from field-hospital settle** in Maelao hospital and Pan hospital.

เครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชน จังหวัดเชียงราย

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการ

7 อำเภอ คือ อำเภอแม่สรวย อำเภอพาน อำเภอเมือง อำเภอแม่ลาว อำเภอป่าแดด อำเภอพญาเม็งราย และอำเภอเวียงชัยจังหวัดเชียงราย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหลัก : ผู้ประสบภัยพิบัติแผ่นดินไหว ประมาณ 8,000 ครัวเรือน

กลุ่มเป้าหมายรอง : ประชาชนทั่วไป ใน 7 อำเภอ

เก็บข้อมูล / คีย์ข้อมูล

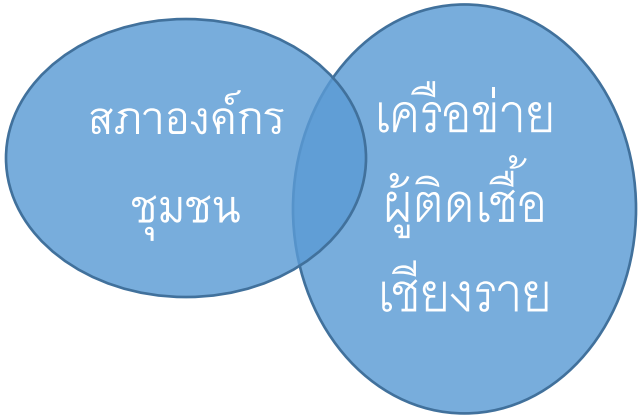

ร่วมเครือข่าย

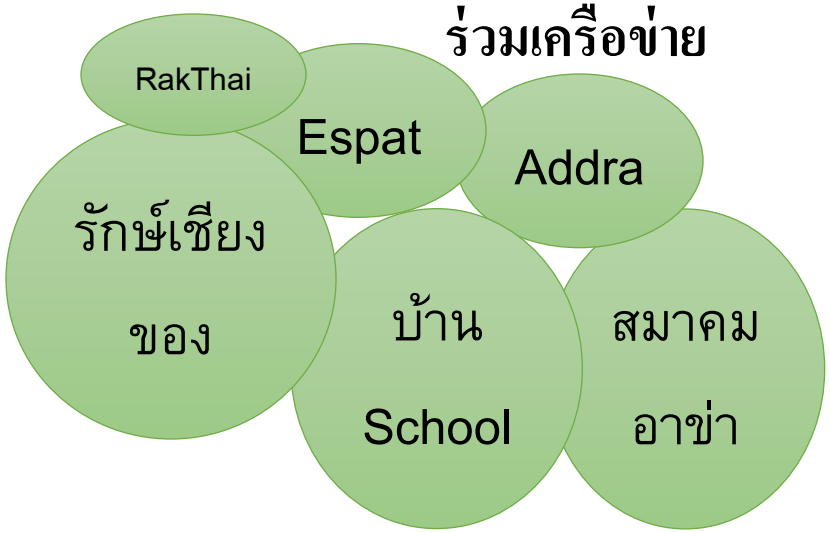

สมาชิกในเครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชน จังหวัดเชียงราย

Supporter

บริหารศูนย์จัดการภาพรวม

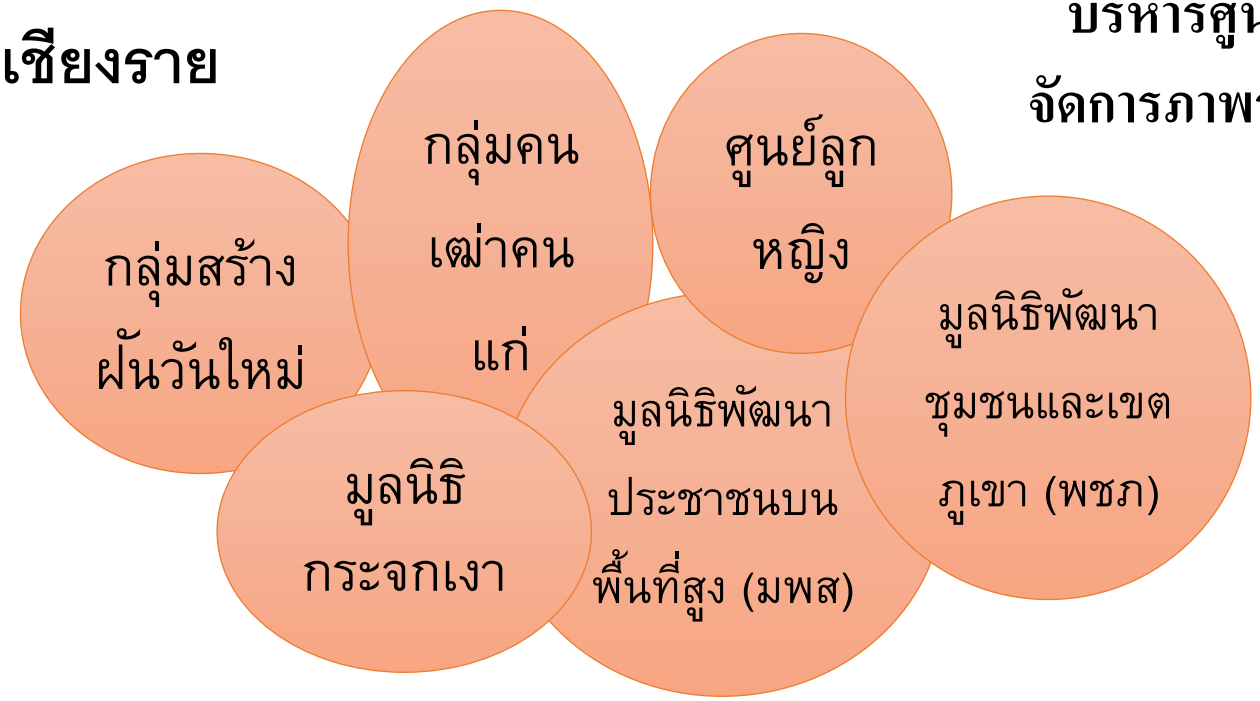

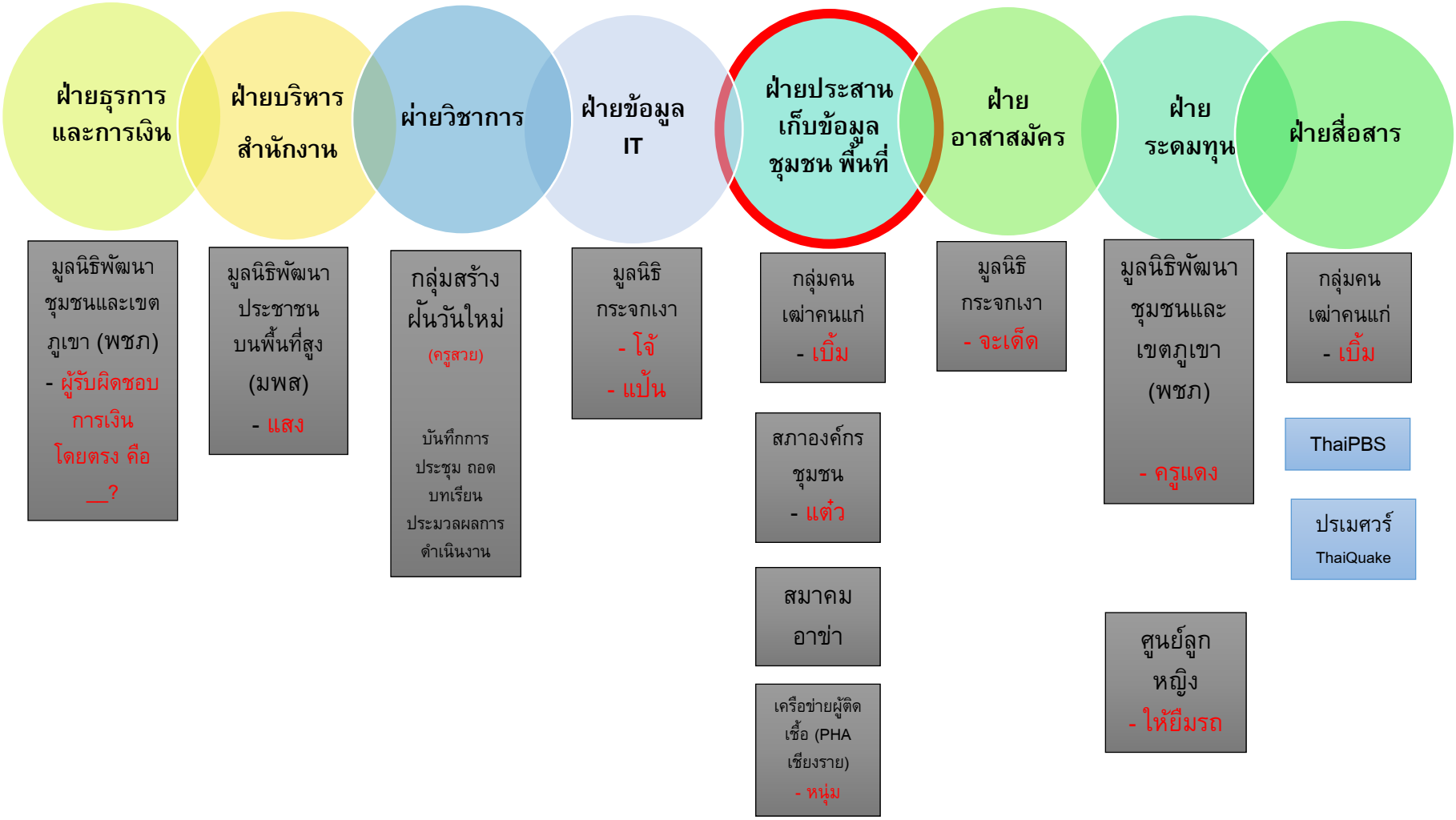
ฝ่ายธุรการและการเงิน
ฝ่ายบริหารสำนักงาน
ผ่ายวิชาการ
ฝ่ายข้อมูล IT
ฝ่ายประสานเก็บข้อมูลชุมชน พื้นที่
ฝ่ายอาสาสมัคร
ฝ่ายระดมทุน
ฝ่ายสื่อสาร
มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา (พชภ)
- ผู้รับผิดชอบการเงินโดยตรง คือ __?
มูลนิธิพัฒนาประชาชนบนพื้นที่สูง (มพส)
- แสง
กลุ่มสร้างฝันวันใหม่
(ครูสวย)
บันทึกการประชุม ถอดบทเรียน ประมวลผลการดำเนินงาน
มูลนิธิกระจกเงา
- โจ้
- แป้น
กลุ่มคนเฒ่าคนแก่
- เบิ้ม
สภาองค์กรชุมชน
- แต๋ว
สมาคมอาข่า
เครือข่ายผู้ติดเชื้อ (PHA เชียงราย)
- หนุ่ม
มูลนิธิกระจกเงา
- จะเด็ด
มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา (พชภ)
- ครูแดง
ศูนย์ลูกหญิง
- ให้ยืมรถ
กลุ่มคนเฒ่าคนแก่
- เบิ้ม
ThaiPBS
ปรเมศวร์
ThaiQuake

โครงสร้างการทำงานของศูนย์จัดการภัยพิบัติภาคประชาชน

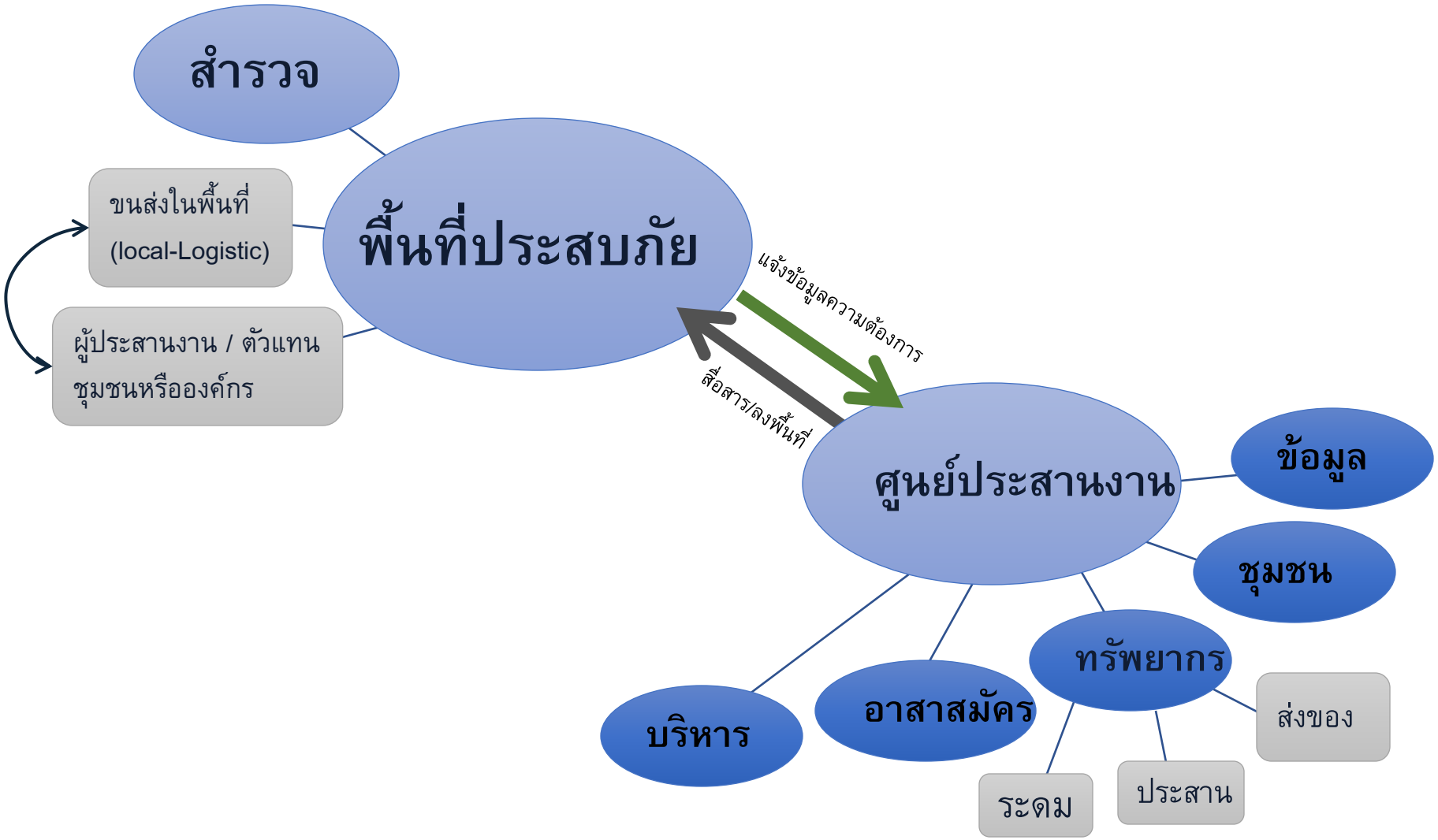

เครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชน จังหวัดเชียงราย

กิจกรรม	ขั้นตอน/วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
จัดการฐานข้อมูลผลกระทบจากภัย	•-ประสานงานกับผู้นำชุมชน/ตัวแทนชุมชน-หมู่บ้านเพื่อขอความร่วมมือในการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล • ออกแบบจัดทำแบบฟอร์มสำรวจข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวในระดับหมู่บ้าน-ครัวเรือน • ลงพื้นที่ที่มีความเสียหายจากภัยพิบัติเก็บข้อมูล	มีระบบฐานข้อมูลด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
จัดตั้งศูนย์อาสาสมัครช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัย	• เปิดรับอาสาสมัครช่วยเหลือภัยพิบัติแผ่นดินไหว • อาสาสมัครทำกิจกรรมเพื่อให้การช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติ จำนวน 3 เดือน	•มีศูนย์ประสานงานกลางที่ใช้สำหรับปฏิบัติงานสำหรับอาสาสมัครช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติแผ่นดินไหว •เกิดการประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
กิจกรรมฟื้นฟูพื้นที่จากผลกระทบของแผ่นดินไหว	• ประชุมทีมเพื่อวางแผนในการทำงานร่วมกันระหว่างทีมงานส่วนกลสง/จนท.ลงพื้นที่ภาคสนาม • จัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจในกลุ่มเด็ก/เยาวชน/ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ เช่น ฮ้องฮ่องขวัญ (เรียกขวัญของชุมชน) / ครูอาสาทำกิจกรรมกับในโรงเรียน ฯลฯ ตามสนใจ	•ชาวบ้านผู้ประสบภัยพิบัติได้รับการฟื้นฟูและเยียวยาทางด้านจิตใจทำให้ผู้ประสบภัยให้มีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น • ผู้ประสบภัยพิบัติ – หมู่บ้านที่ประสบภัยพิบัติได้รับการช่วยเหลือ ทั้งในส่วนของอาคาร สิ่งปลูกสร้าง ที่อยู่อาศัย/บ้าน ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

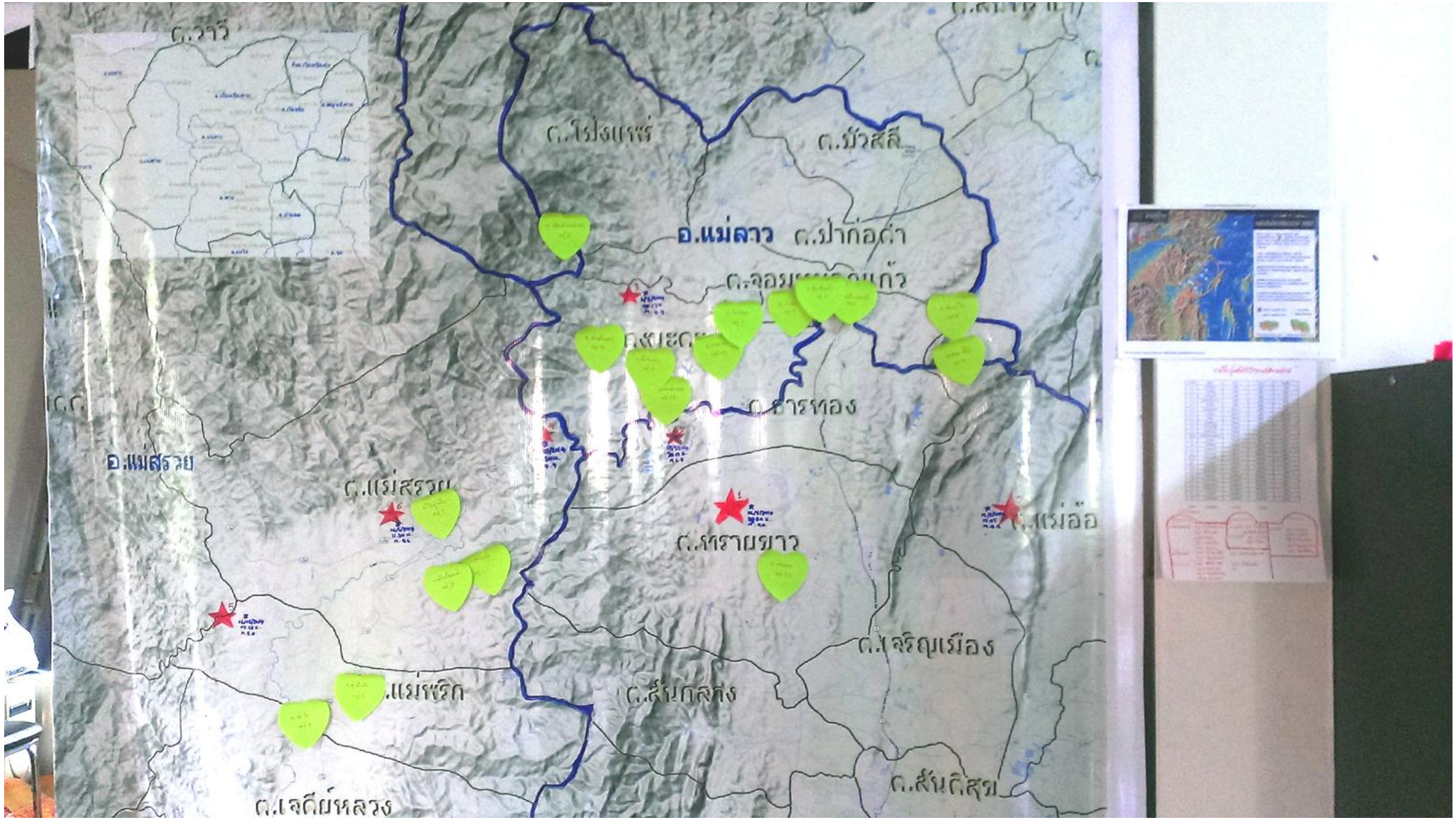
ต.วาว
ต.โป่งแพร่
ต.บัวสลี
อ.แม่ลาว
ต.ป่าก่อดำ
ต.ธารทอง
อ.แม่สรวย
ต.แม่สรวย
ต.ทรายขาว
ต.แม่อ้อ
ต.เจริญเมือง
ต.แม่พริก
ต.สันกลาง
ต.สันติสุข
ต.เจดีย์หลวง

ผลการประมวลข้อมูลผลกระทบจากเหตุแผ่นดินไหว เดือนพฤษภาคม 2557

ข้อมูล 111 กรณี จาก 3 อำเภอ ได้แก่ อ.แม่สรวย อ.แม่ลาว อ.พาน

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	จำนวนบ้านที่เสียหาย (หลัง)
แม่สรวย	แม่สรวย	หมู่6 ห้วยส้านพัฒนา	1
		หมู่1 โป่งปูเฟือง	2
	แม่พริก	หมู่8 หัวริน	1
		หมู่ 7 ทุ่งฟ้าผ่า	5
แม่ลาว	โป่งแพร่	หมู่ 1 ป่าซางเหนือ	4
		หมู่ 6 ห้วยส้านพลับพลา	13
		หมู่ 9 ห้วยส้านอาข่า	25
	ดงมะดะ	หมู่ 15 ดงมะดะ	1
		หมู่ 3 ร่องศาลา	2
		หมู่ 14 ท่าสันกลาง	3
		หมู่ 13 รวมไทย	4
		หมู่ 6 สันต้นแหน	8
	จอมหมอกแก้ว	หมู่ 3 ห้วยส้านดอนจั่น	2
		หมู่ 5 ป่าอ้อย	3
		หมู่ 8 ท่ามะโอ	4
		หมู่ 4 บ้านสันกันแฮ้ว	7
		หมู่ 9 ดงมะเฟือง	11
พาน	ทรายขาว	หมู่ 11 ร่องธารกลาง	1
		หมู่ 17 ดงลาน	1
		หมู่ 14 บ้านสมานมิตร	2
		หมู่ 17 บ้านดงลาน	4
		หมู่ 13 บ้านรวมไทย	9
3 อำเภอ	6 ตำบล	23 หมู่บ้าน	111 กรณี

จำนวนบ้านเสียหายมากเป็นอับดับ 2

จำนวนบ้านเสียหายมากเป็นอับดับ 1

จำนวนบ้านเสียหายมากเป็นอับดับ 4

จำนวนบ้านเสียหายมากเป็นอับดับ 3

ข้อมูลความเสียหายของตัวบ้าน

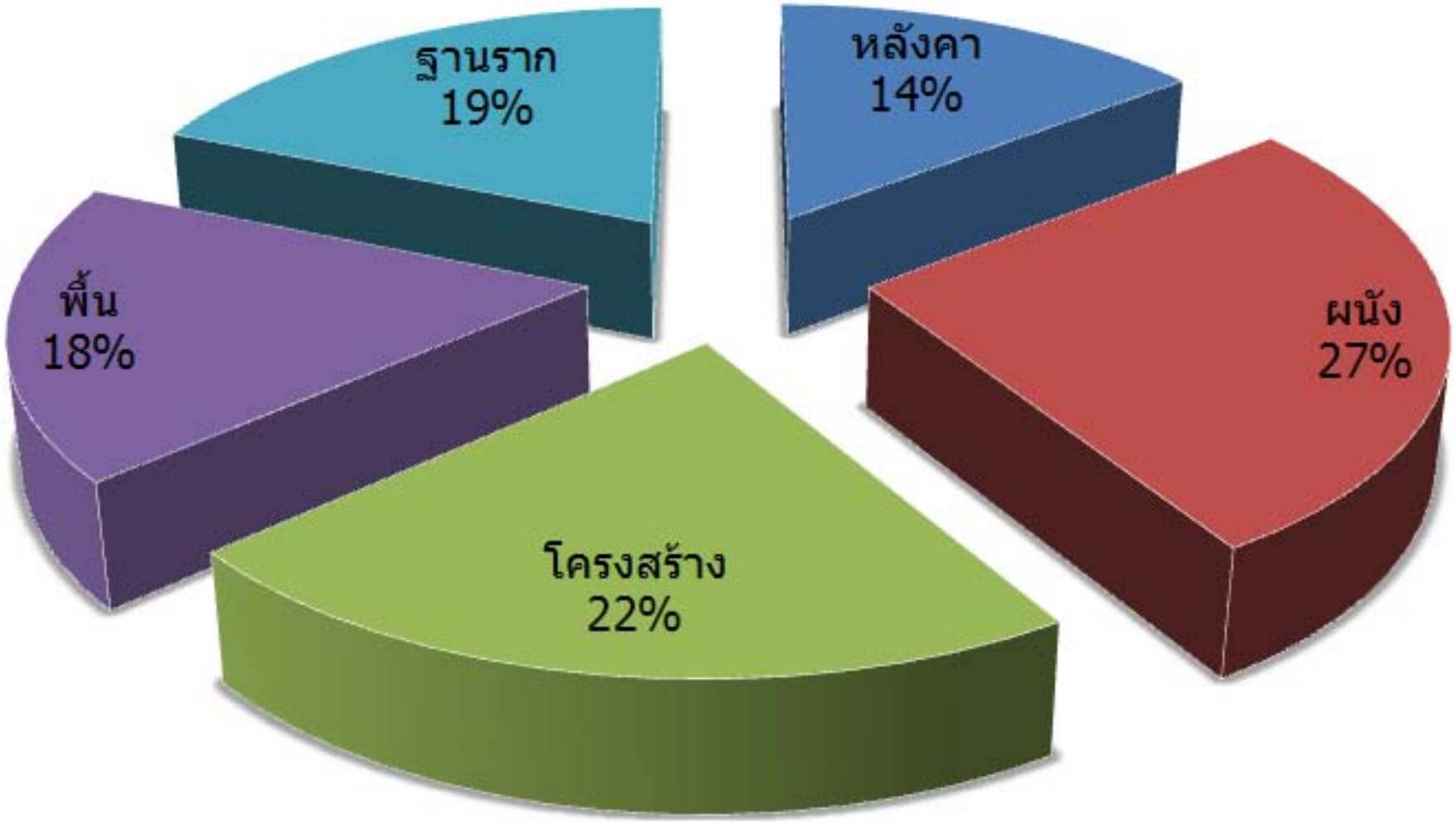

ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสาธารณูปโภค

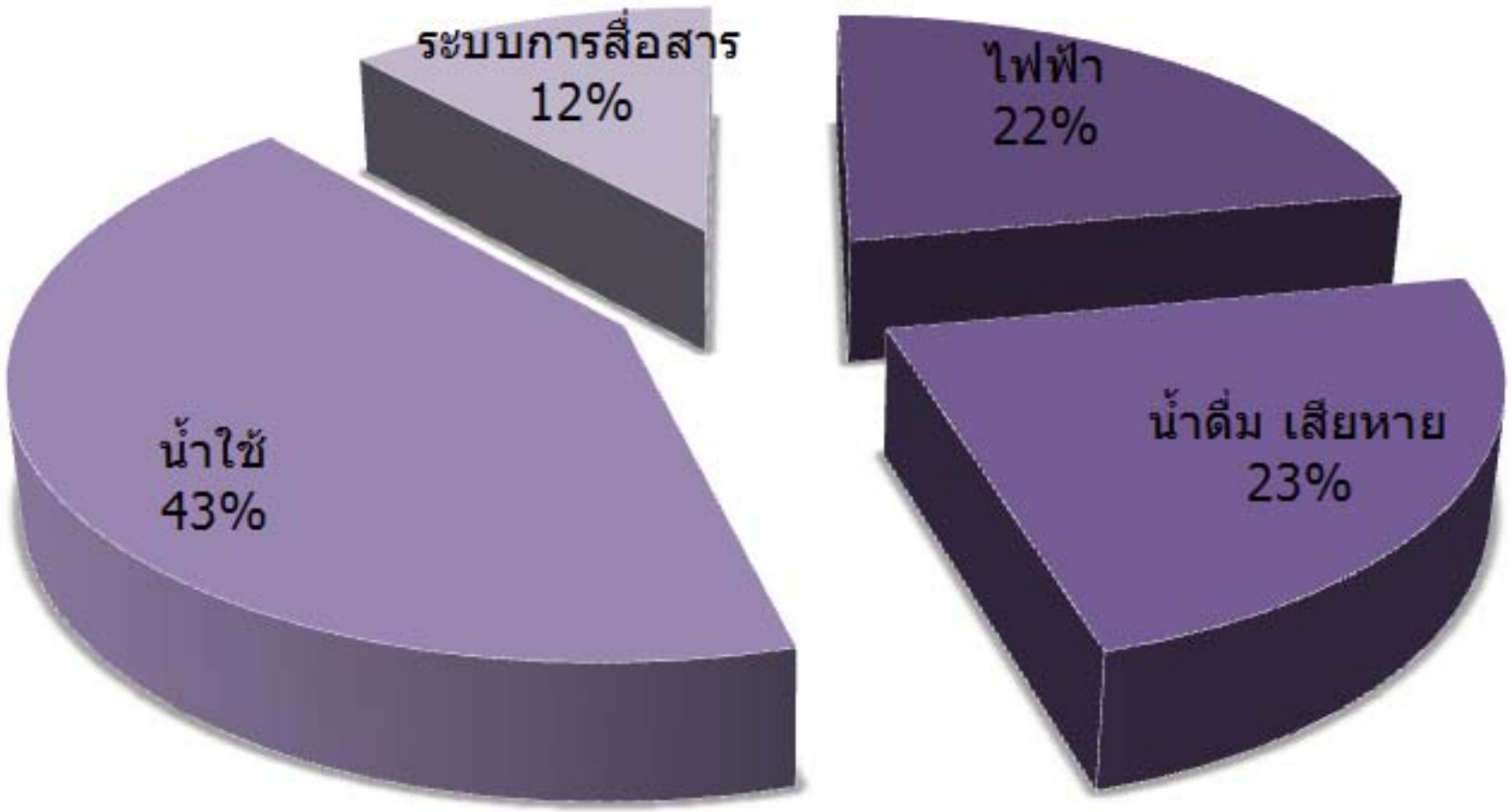

ความเสียหายที่สิ่งผลต่อบริเวณบ้าน

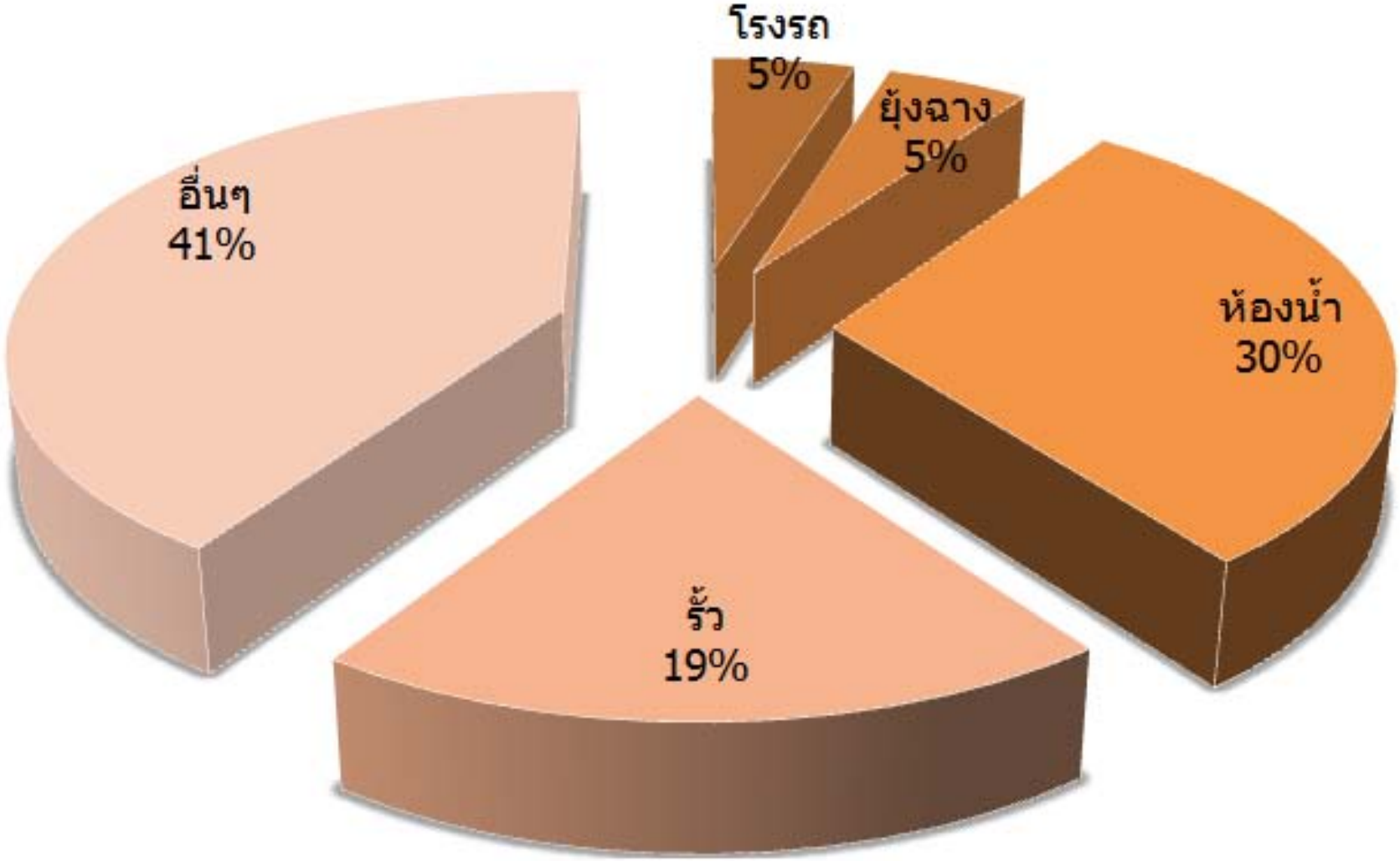

สภาวะทางจิตที่ได้รับผลกระทบหลังเหตุการณ์

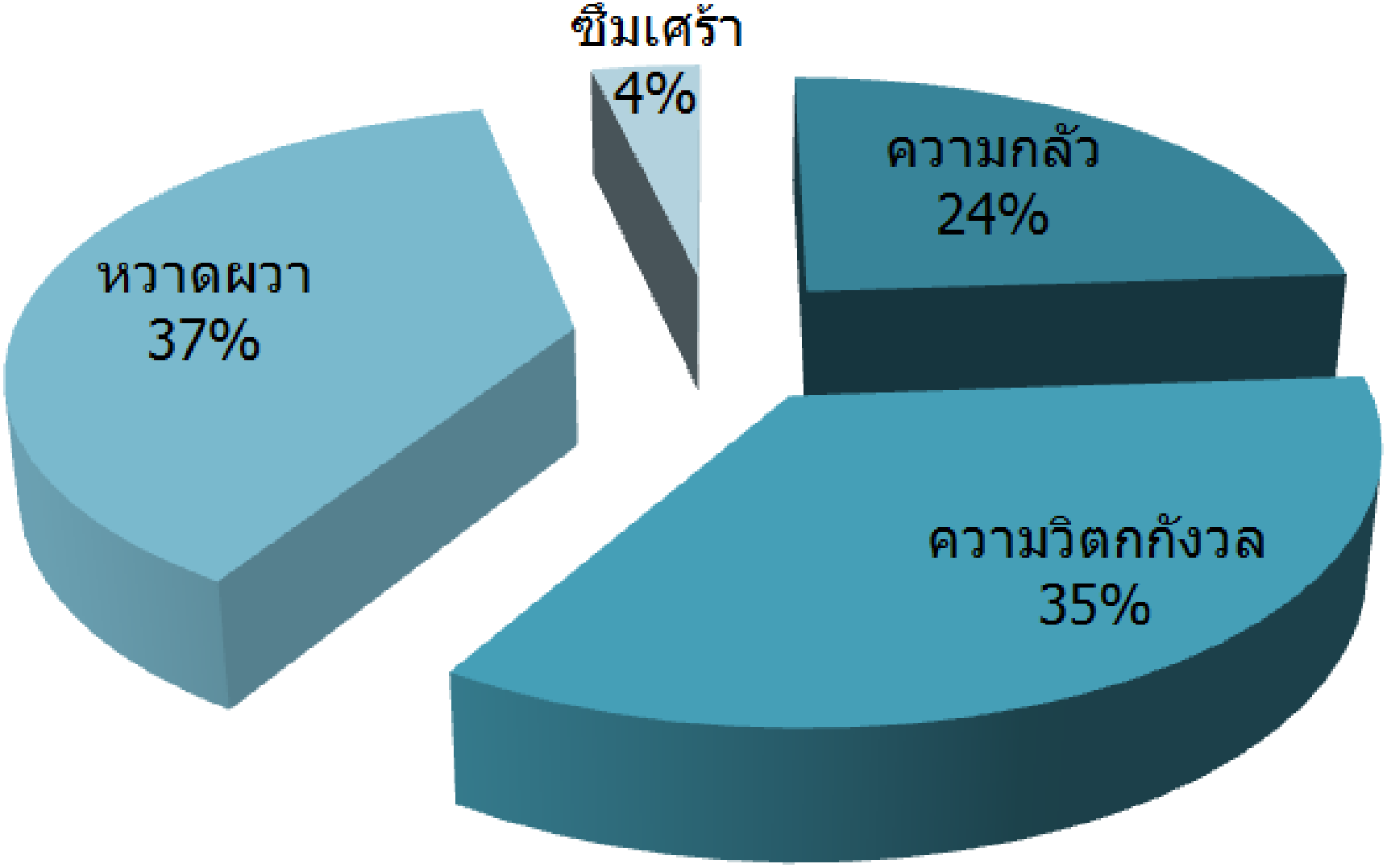

Timeline

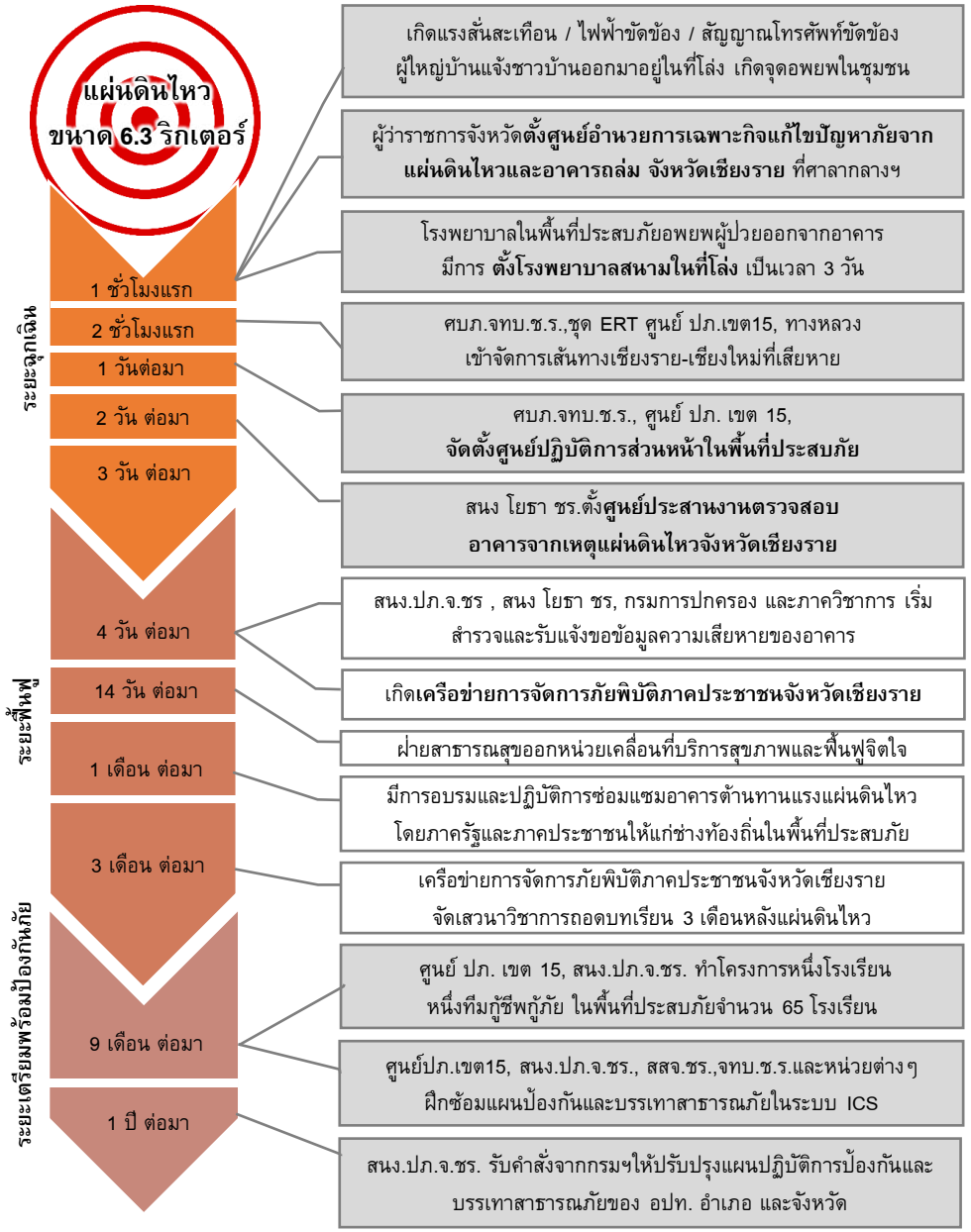
แผ่นดินไหว
ขนาด 6.3 ริกเตอร์
ระยะฉุกเฉิน
1 ชั่วโมงแรก
2 ชั่วโมงแรก
1 วันต่อมา
2 วัน ต่อมา
3 วัน ต่อมา
ระยะฟื้นฟู
4 วัน ต่อมา
14 วัน ต่อมา
1 เดือน ต่อมา
3 เดือน ต่อมา
ระยะเตรียมพร้อมป้องกันภัย
9 เดือน ต่อมา
1 ปี ต่อมา
เกิดแรงสั่นสะเทือน / ไฟฟ้าขัดข้อง / สัญญาณโทรศัพท์ขัดข้อง ผู้ใหญ่บ้านแจ้งชาวบ้านออกมาอยู่ในที่โล่ง เกิดจุดอพยพในชุมชน
ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม จังหวัดเชียงราย ที่ศาลากลางฯ
โรงพยาบาลในพื้นที่ประสบภัยอพยพผู้ป่วยออกจากอาคาร มีการ ตั้งโรงพยาบาลสนามในที่โล่ง เป็นเวลา 3 วัน
ศบภ.จทบ.ช.ร.,ชุด ERT ศูนย์ ปภ.เขต15, ทางหลวง เข้าจัดการเส้นทางเชียงราย-เชียงใหม่ที่เสียหาย
ศบภ.จทบ.ช.ร., ศูนย์ ปภ. เขต 15, จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการส่วนหน้าในพื้นที่ประสบภัย
สนง โยธา ชร.ตั้งศูนย์ประสานงานตรวจสอบอาคารจากเหตุแผ่นดินไหวจังหวัดเชียงราย
สนง.ปภ.จ.ชร , สนง โยธา ชร, กรมการปกครอง และภาควิชาการ เริ่มสำรวจและรับแจ้งขอข้อมูลความเสียหายของอาคาร
เกิดเครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชนจังหวัดเชียงราย
ฝ่ายสาธารณสุขออกหน่วยเคลื่อนที่บริการสุขภาพและฟื้นฟูจิตใจ
มีการอบรมและปฏิบัติการซ่อมแซมอาคารต้านทานแรงแผ่นดินไหว โดยภาครัฐและภาคประชาชนให้แก่ช่างท้องถิ่นในพื้นที่ประสบภัย
เครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชนจังหวัดเชียงราย จัดเสวนาวิชาการถอดบทเรียน 3 เดือนหลังแผ่นดินไหว
ศูนย์ ปภ. เขต 15, สนง.ปภ.จ.ชร. ทำโครงการหนึ่งโรงเรียน หนึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัย ในพื้นที่ประสบภัยจำนวน 65 โรงเรียน
ศูนย์ปภ.เขต15, สนง.ปภ.จ.ชร., สสจ.ชร.,จทบ.ช.ร.และหน่วยต่างๆ ฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระบบ ICS
สนง.ปภ.จ.ชร. รับคำสั่งจากกรมฯให้ปรับปรุงแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อปท. อำเภอ และจังหวัด

Timeline

กลไกของโมเดลชุมชนในการฟื้นฟูชุมชน (เครือข่าย, 2558)

Timeline

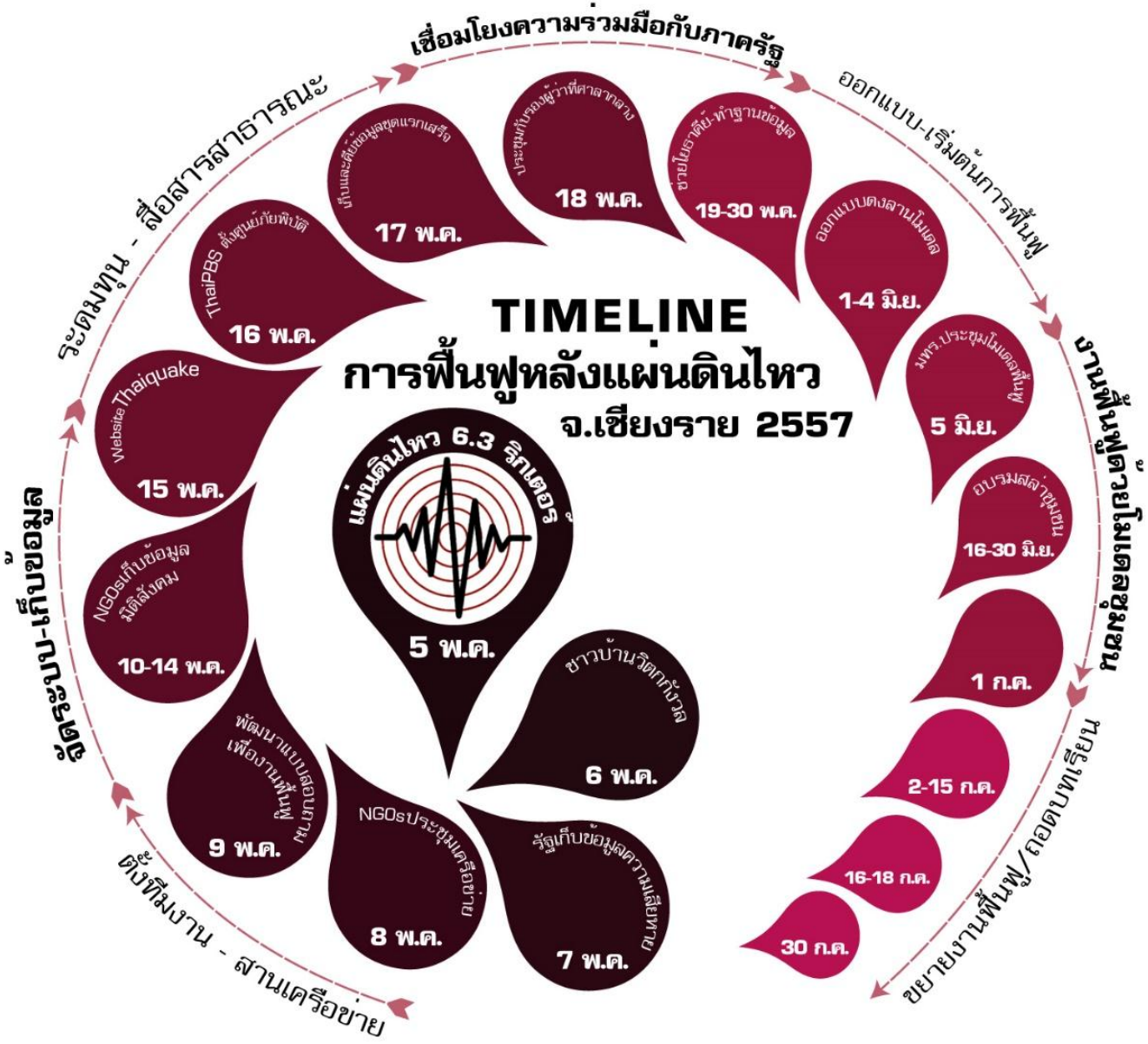

Timeline 3 เดือนของการฟื้นฟูโดยเครือข่ายภาคประชาชนฯ (เครือข่าย, 2558)

Network analysis

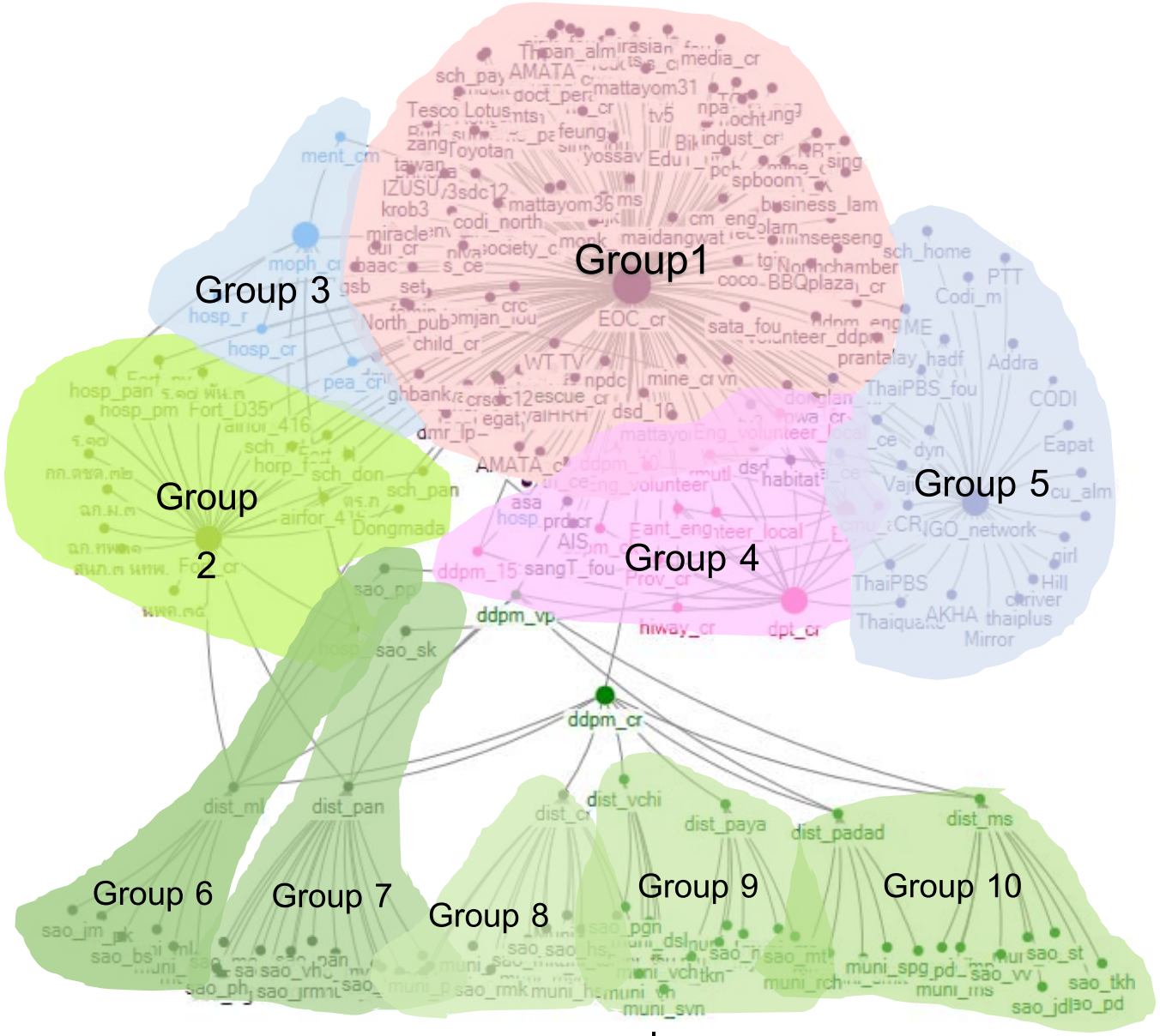

กราฟเครือข่ายทางสังคมของหน่วยงานที่ร่วมตอบสนองต่อภัยในระยะวิกฤติ-ฟื้นฟู

https://www.facebook.com/disasterthailand?fref=ts

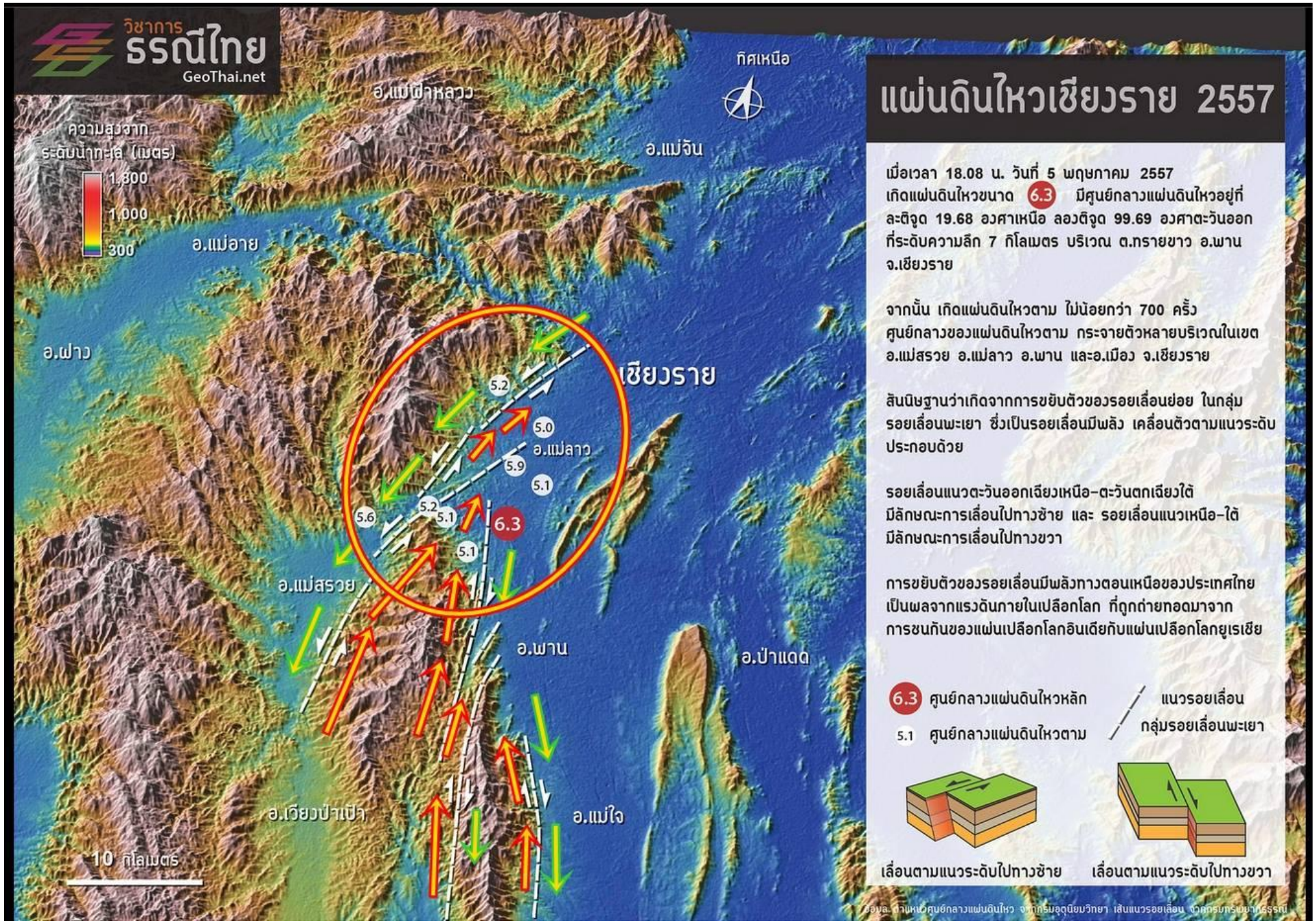
วิชาการ
ธรณีไทย
GeoThai.net
ทิศเหนือ
ความสูงจาก
ระดับน้ำทะเล (เมตร)
1,800
1,000
300
อ.แม่ฟ้าหลวง
อ.แม่จัน
อ.แม่อาย
อ.ฝาง
เชียงราย
อ.แม่ลาว
อ.แม่สรวย
อ.พาน
อ.ป่าแดด
อ.เวียงป่าเป้า
อ.แม่ใจ
5.2
5.0
5.9
5.1
5.6
5.2
5.1
6.3
5.1
10 กิโลเมตร
แผ่นดินไหวเชียงราย 2557
เมื่อเวลา 18.08 น. วันที่ 5 พฤษภาคม 2557 เกิดแผ่นดินไหวขนาด 6.3 มีศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ที่ละติจูด 19.68 องศาเหนือ ลองติจูด 99.69 องศาตะวันออก ที่ระดับความลึก 7 กิโลเมตร บริเวณ ต.ทรายขาว อ.พาน จ.เชียงราย
จากนั้น เกิดแผ่นดินไหวตาม ไม่น้อยกว่า 700 ครั้ง ศูนย์กลางของแผ่นดินไหวตาม กระจายตัวหลายบริเวณในเขต อ.แม่สรวย อ.แม่ลาว อ.พาน และอ.เมือง จ.เชียงราย
สันนิษฐานว่าเกิดจากการขยับตัวของรอยเลื่อนย่อย ในกลุ่มรอยเลื่อนพะเยา ซึ่งเป็นรอยเลื่อนมีพลัง เคลื่อนตัวตามแนวระดับ ประกอบด้วย
รอยเลื่อนแนวตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ มีลักษณะการเลื่อนไปทางซ้าย และ รอยเลื่อนแนวเหนือ-ใต้ มีลักษณะการเลื่อนไปทางขวา
การขยับตัวของรอยเลื่อนมีพลังทางตอนเหนือของประเทศไทย เป็นผลจากแรงดันภายในเปลือกโลก ที่ถูกถ่ายทอดมาจาก การชนกันของแผ่นเปลือกโลกอินเดียกับแผ่นเปลือกโลกยูเรเชีย
6.3 ศูนย์กลางแผ่นดินไหวหลัก
5.1 ศูนย์กลางแผ่นดินไหวตาม
แนวรอยเลื่อน กลุ่มรอยเลื่อนพะเยา
เลื่อนตามแนวระดับไปทางซ้าย
เลื่อนตามแนวระดับไปทางขวา

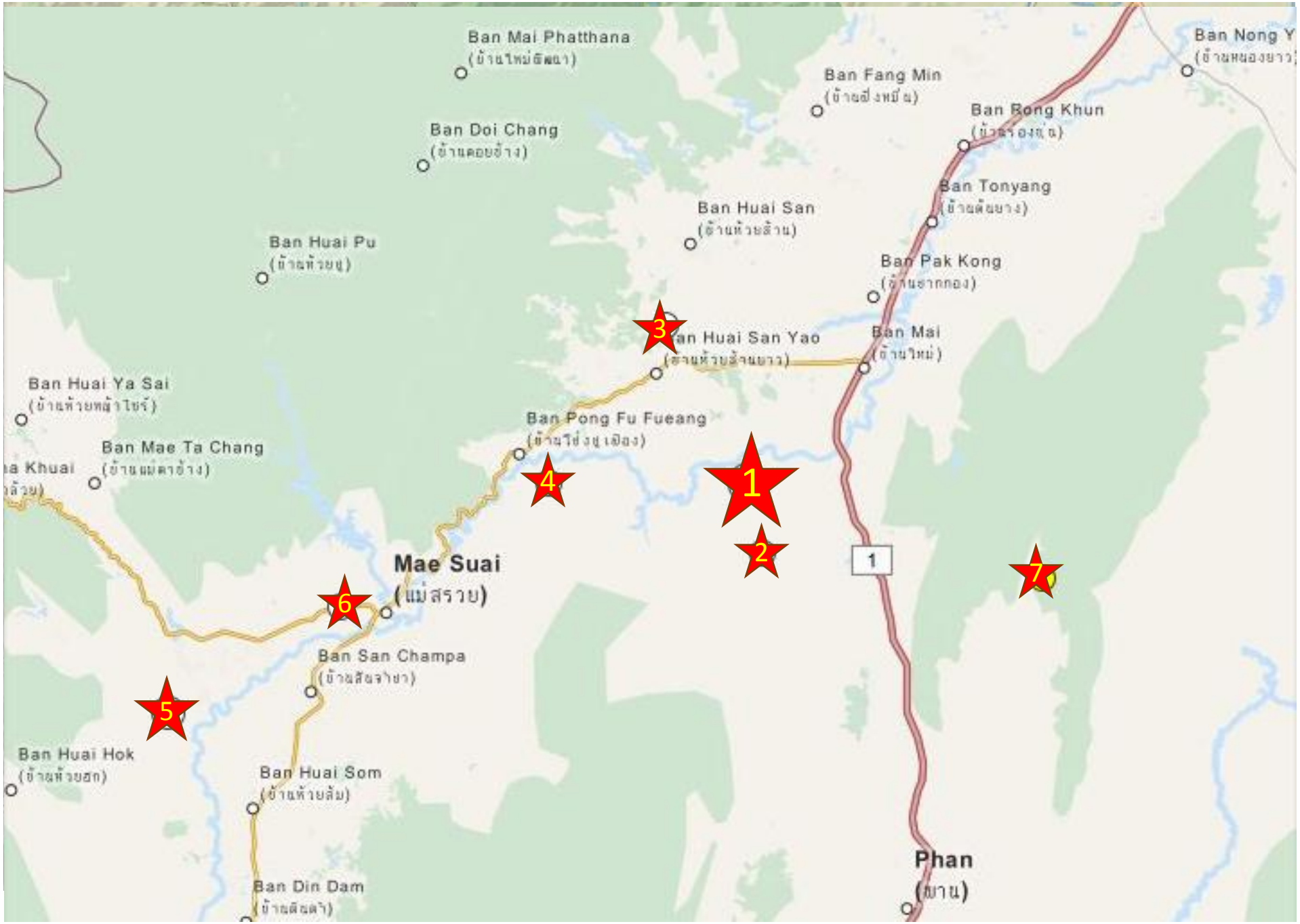
Ban Mai Phatthana
(บ้านใหม่พัฒนา)
Ban Fang Min
(บ้านฝั่งหมิ่น)
Ban Nong Y
(บ้านหนองยาว)
Ban Rong Khun
(บ้านรองขุ่น)
Ban Doi Chang
(บ้านดอยช้าง)
Ban Tonyang
(บ้านต้นยาง)
Ban Huai San
(บ้านห้วยส้าน)
Ban Huai Pu
(บ้านห้วยปู)
Ban Pak Kong
(บ้านปากกอง)
Ban Huai San Yao
(บ้านห้วยส้านยาว)
Ban Mai
(บ้านใหม่)
Ban Huai Ya Sai
(บ้านห้วยหญ้าไซร์)
Ban Pong Fu Fueang
(บ้านโป่งขุเฝือง)
Ban Mae Ta Chang
(บ้านแม่ตาช้าง)
Mae Suai
(แม่สรวย)
1
Ban San Champa
(บ้านสันจำปา)
Ban Huai Hok
(บ้านห้วยฮก)
Ban Huai Som
(บ้านห้วยส้ม)
Ban Din Dam
(บ้านดินดำ)
Phan
(พาน)
1
2
3
4
5
6
7

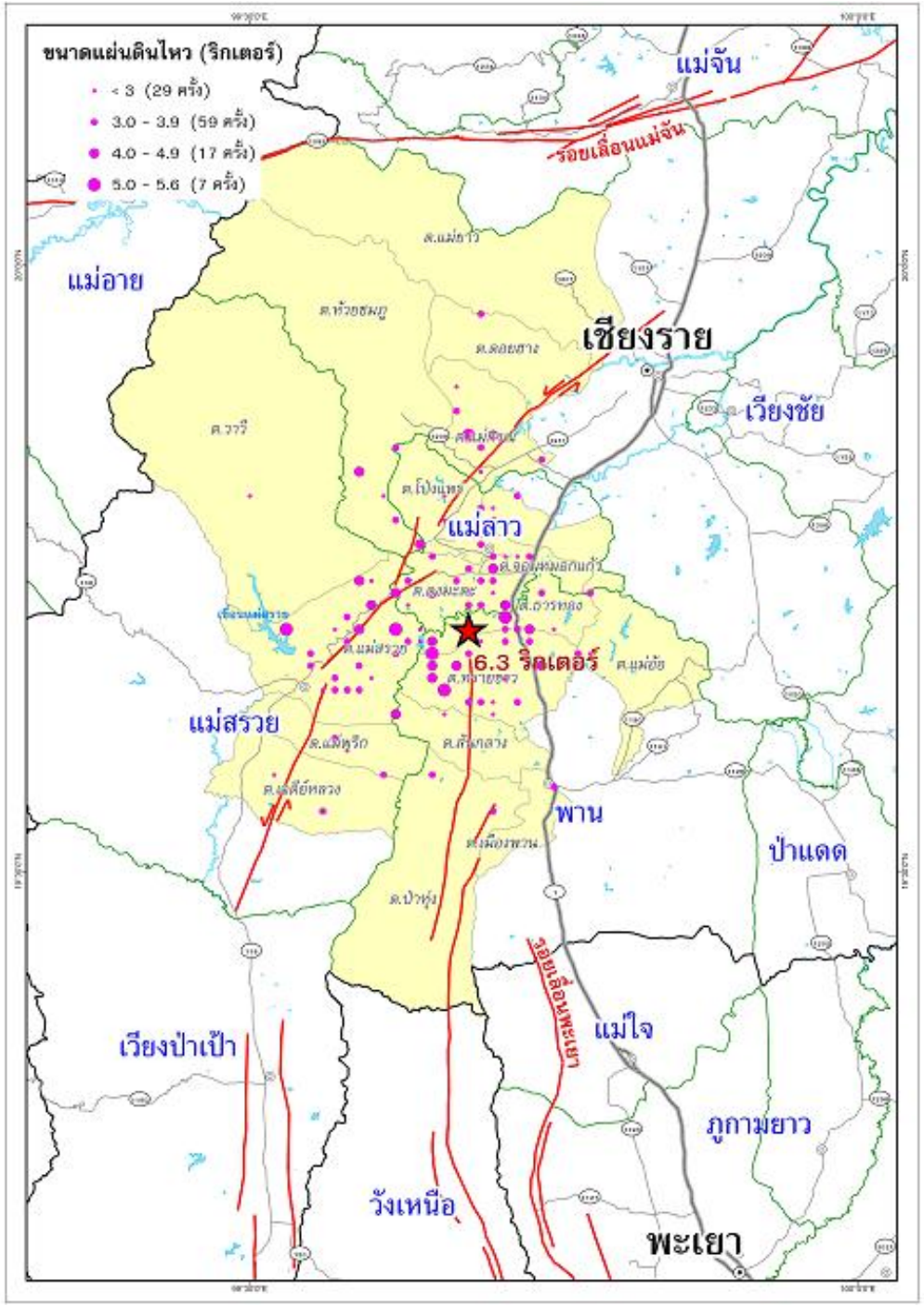
ขนาดแผ่นดินไหว (ริกเตอร์)
< 3 (29 ครั้ง)
3.0 - 3.9 (59 ครั้ง)
4.0 - 4.9 (17 ครั้ง)
5.0 - 5.6 (7 ครั้ง)
แม่จัน
รอยเลื่อนแม่จัน
แม่อาย
เชียงราย
เวียงชัย
แม่ลาว
6.3 ริกเตอร์
แม่สรวย
พาน
ป่าแดด
รอยเลื่อนพะเยา
แม่ใจ
เวียงป่าเป้า
ภูกามยาว
วังเหนือ
พะเยา

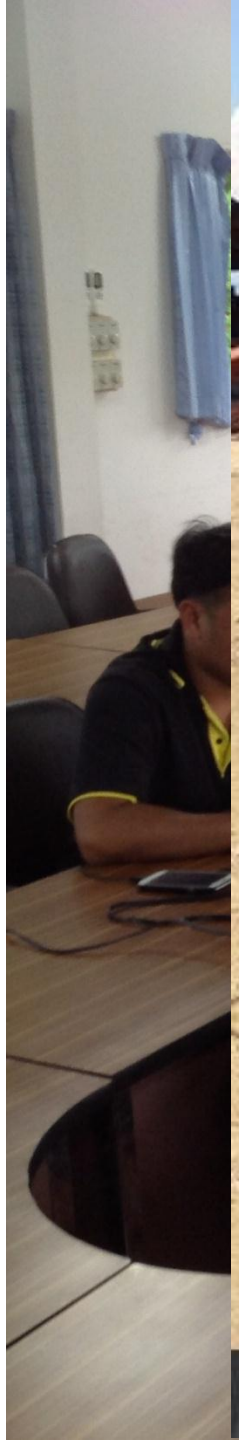

ไทยพีบีเอส และเครือข่าย

ร่วมกู้วิกฤต..แผ่นดินไหว

ชื่อบัญชี : มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา

บัญชี : ธ.กสิกรไทย ประเภท : ออมทรัพย์

สาขา : ห้าแยกพ่อขุนเม็งราย

เลขที่บัญชี :

455-211712-9

สอบถามได้ที่ รายการสถานีประชาชน โทร.02-790-2630-3

ศูนย์จัดการภัยพิบัติภาคประชาชน

จ.เชียงราย โทร.053-717-098

สถานีประชาชน

www.thaipbs.or.th/People /PeopleThaiPBS ID : PeopleThaiPBS

www.thaiquake.com
Google
THAI QUAKE
GISTDA
ANDPI
หน้าแรก
ข่าว และสถานการณ์ล่าสุด
รวมสภาพความเสียหาย
เบอร์โทรศัพท์ฉุกเฉิน
แบบฟอร์มขอความช่วยเหลือ
แบบฟอร์มอาสาสมัคร
เกี่ยวกับ
ไทยพีบีเอส และเครือข่าย
ร่วมกู้วิกฤต..แผ่นดินไหว
ชื่อบัญชี :
เพื่อนไทยพีบีเอส กู้วิกฤติแผ่นดินไหว มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา
ธนาคาร : กสิกรไทย สาขา : ห้าแยกพ่อขุนเม็งราย
ประเภท : ออมทรัพย์
เลขที่บัญชี : 455-2-20154-5
www.thaiquake.com/#

เครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชน จังหวัดเชียงราย

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการ

7 อำเภอ คือ อำเภอแม่สรวย อำเภอพาน อำเภอเมือง อำเภอแม่ลาว อำเภอป่าแดด อำเภอพญาเม็งราย และอำเภอเวียงชัยจังหวัดเชียงราย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหลัก : ผู้ประสบภัยพิบัติแผ่นดินไหว ประมาณ 8,000 ครัวเรือน

กลุ่มเป้าหมายรอง : ประชาชนทั่วไป ใน 7 อำเภอ

เครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชน จังหวัดเชียงราย

กิจกรรม	ขั้นตอน/วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
จัดการฐานข้อมูลผลกระทบจากภัย	• ประสานงานกับผู้นำชุมชน/ตัวแทนชุมชน – หมู่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล • ออกแบบจัดทำแบบฟอร์มสำรวจข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวในระดับหมู่บ้าน-ครัวเรือน • ลงพื้นที่ที่มีความเสียหายจากภัยพิบัติเก็บข้อมูล	มีระบบฐานข้อมูลด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
จัดตั้งศูนย์อาสาสมัครช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัย	• เปิดรับอาสาสมัครช่วยเหลือภัยพิบัติแผ่นดินไหว • อาสาสมัครทำกิจกรรมเพื่อให้การช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติ จำนวน 3 เดือน	•มีศูนย์ประสานงานกลางที่ใช้สำหรับปฏิบัติงานสำหรับอาสาสมัครช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติแผ่นดินไหว •เกิดการประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
กิจกรรมฟื้นฟูพื้นที่จากผลกระทบของแผ่นดินไหว	• ประชุมทีมเพื่อวางแผนในการทำงานร่วมกันระหว่างทีมงานส่วนกลาง/จนท. ลงพื้นที่ภาคสนาม • จัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจในกลุ่มเด็ก/เยาวชน/ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ เช่น ฮ้องฮ่องขวัญ (เรียกขวัญของชุมชน) / ครูอาสาทำกิจกรรมกับในโรงเรียน ฯลฯ ตามสนใจ	•ชาวบ้านผู้ประสบภัยพิบัติได้รับการฟื้นฟูและเยียวยาทางด้านจิตใจทำให้ผู้ประสบภัยมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น • ผู้ประสบภัยพิบัติ – หมู่บ้านที่ประสบภัยพิบัติได้รับการช่วยเหลือ ทั้งในส่วนของอาคาร สิ่งปลูกสร้าง ที่อยู่อาศัย/บ้าน ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โครงการฟื้นฟูชุมชน “ดงลานโมเดล”

- หลัง aftershock บ้านเรือนที่ร้าว เสียหายอยู่แล้ว จึงได้รับความเสียหายมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากการก่อสร้างและวัสดุที่ไม่ได้มาตรฐาน
- วิธีแก้คือ ต้องให้ความรู้กับเจ้าของบ้านในการวิเคราะห์ความเสียหาย เพื่อประเมินศักยภาพและวิธีการซ่อมแซม ควบคู่การให้ความรู้กับช่าง - สล่าท้องถิ่นในการซ่อมสร้างบ้านที่ทนแรงแผ่นดินไหวในขนาดไม่เกิน 6 ริกเตอร์
- การรวมกลุ่มของช่าง – สล่า ที่ช่างและสล่าเป็นคนที่อยู่ติดกับพื้นที่ในชุมชน ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักวิศวกรรมโยธาที่ถูกต้องในการสร้างบ้านที่รับความสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวในระยะจะสามารถสนับสนุนการฟื้นฟูบ้านได้อย่างต่อเนื่อง และการที่ช่าง - สล่า ท้องถิ่นที่เข้าใจวิธีก่อสร้างของอาคารแล้วจึงเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงให้กับชุมชนได้มากขึ้นอีกด้วย

สมาชิกในเครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชน จังหวัดเชียงราย
สมาคมศิษย์เก่าจุฬาเชียงราย
รักษ์เชียงของ
บ้าน School
Eapat
Addra
กลุ่มสร้างฝันวันใหม่
เครือข่ายผู้ติดเชื้อเชียงราย
มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา (พชภ)
มูลนิธิพัฒนาประชาชนบนพื้นที่สูง (มพส)
มูลนิธิกระจกเงา
กลุ่มคนเฒ่าคนแก่
ศูนย์ลูกหญิง
สมาคมอาข่า
สภาองค์กรชุมชน

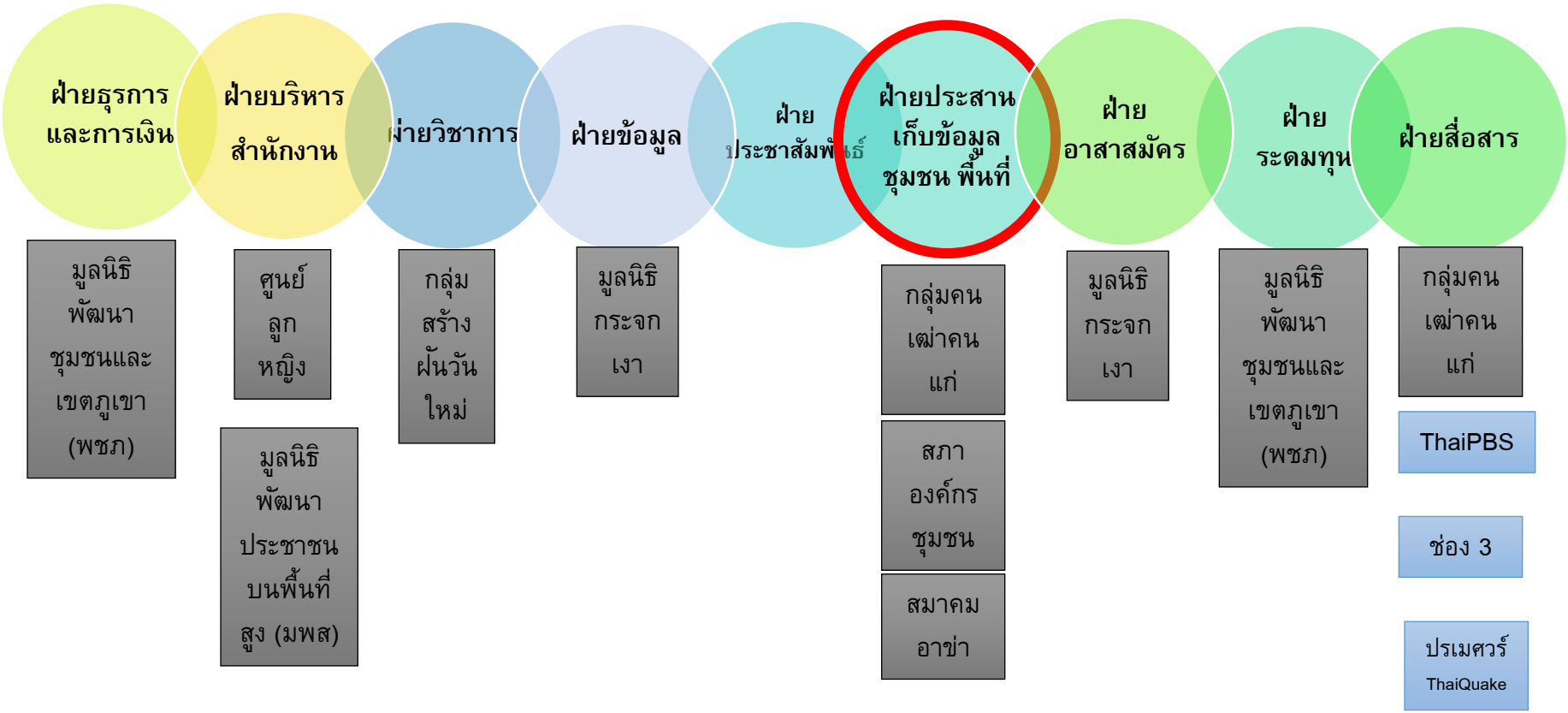
ฝ่ายธุรการและการเงิน
ฝ่ายบริหารสำนักงาน
ฝ่ายวิชาการ
ฝ่ายข้อมูล
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
ฝ่ายประสานเก็บข้อมูลชุมชน พื้นที่
ฝ่ายอาสาสมัคร
ฝ่ายระดมทุน
ฝ่ายสื่อสาร
มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา (พชภ)
ศูนย์ลูกหญิง
มูลนิธิพัฒนาประชาชนบนพื้นที่สูง (มพส)
กลุ่มสร้างฝันวันใหม่
มูลนิธิกระจกเงา
กลุ่มคนเฒ่าคนแก่
สภาองค์กรชุมชน
สมาคมอาข่า
มูลนิธิกระจกเงา
มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา (พชภ)
กลุ่มคนเฒ่าคนแก่
ThaiPBS
ช่อง 3
ปรเมศวร์ ThaiQuake

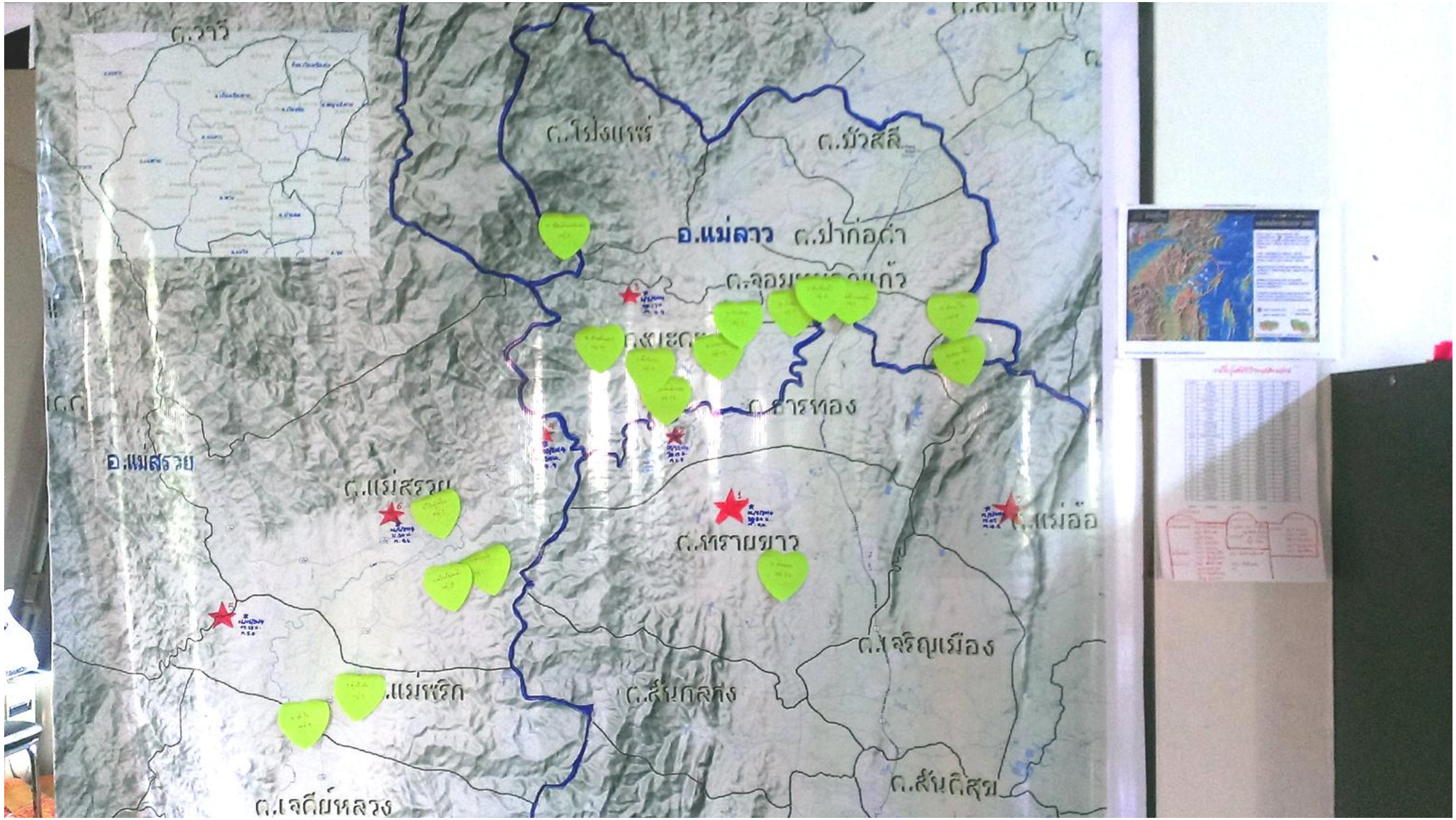
ต.วาว
ต.โป่งแพร่
ต.บัวสลี
อ.แม่ลาว
ต.ป่าก่อดำ
ต.ธารทอง
อ.แม่สรวย
ต.แม่สรวย
ต.ทรายขาว
ต.แม่อ้อ
ต.เจริญเมือง
ต.แม่พริก
ต.สันกลาง
ต.สันติสุข
ต.เจดีย์หลวง

Public Awareness and Public Education for Earthquake risk

Characteristics ของแผ่นดินไหวคือ

- แผ่นดินไหว เป็นภัยที่พยากรณ์ล่วงหน้าเป๊ะๆไม่ได้
- การรับมือจึงต้องทำเรื่องการลดผลกระทบ (mitigation) ก่อนเกิดเหตุ
- การลดความเสี่ยงกับตัวสิ่งก่อสร้างและ Landuse เป็นวิธีลดผลกระทบ
- การตอบสนอง ปกป้องตัวเองให้ปลอดภัยจากสิ่งของหล่นใส่ คือวิธีทำตัวให้รอดปลอดภัยเมื่อเผชิญแผ่นดินไหว

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การประเมินและการทำแผน

- นอกจากจะรู้ว่าตรงไหนในบ้านปลอดภัยแล้ว ต้องรู้ว่าบ้านเรามีโอกาสที่จะต้องเจอกับแผ่นดินไหวแรงแค่ไหน ข้อมูลรอยเลื่อนที่พาดผ่าน เป็นข้อมูลที่จะทำให้เรารู้ว่า บ้านเราจะได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวแรงแค่ไหน ข้อมูลการอุบัติซ้ำ (return period) เป็นข้อมูลที่ช่วยให้ประเมินได้ว่า เรามีโอกาสที่จะต้องเจอเหตุการณ์แผ่นดินไหนแค่ไหน

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การประเมินและการทำแผน

- ในความเป็นจริง เราย้ายบ้านไม่ได้ งบประมาณที่จะสร้างบ้านใหม่ให้ทนแผ่นดินไหวก็หาไม่ได้ คนไทยยังไม่นิยมยึดเฟอร์นิเจอร์เข้ากับผนังด้วย การลดผลกระทบภายในบ้านที่ทำได้ง่ายและทำได้ทันทีคือ ระบุว่าสิ่งของหรือเฟอร์นิเจอร์ชิ้นไหนที่จะทำให้คนบาดเจ็บได้ต้องถูกจัดวางใหม่ ไม่ให้ล้มใส่จุดที่มีคนอยู่ เช่น ไม่วางตู้ไว้กลางบ้านให้ล้มใส่คนที่นอนหรือดูทีวีอยู่

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การประเมินและการทำแผน

- การเตรียมพร้อมเผชิญกับแผ่นดินไหวต้องได้รับความร่วมมือกับ อปท. ในการจัดการผังเมืองให้รองรับความเสี่ยง ระบุพื้นที่ปลอดภัยหรือจุดรวมตัว การหาแนวทางในการปรับปรุงอาคาร ฉะนั้นแล้วคนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงจะต้องติดตามสถานการณ์ของตัวเองและประเมินความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนด้วย

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การดำเนินงานลดผลกระทบ ทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม

- ข้อจำกัดของพื้นที่เสี่ยงภัยที่เชียงรายคือ คนที่สร้างบ้านใหม่จะรู้ความเสี่ยงมีความรู้ในการสร้างบ้านให้ทนแผ่นดินไหวและหลีกเลี่ยงการสร้างบ้านบนที่ชันหรือที่ที่ดินไม่มั่นคงได้ แต่ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ได้มีงบประมาณในการปรับปรุงบ้านเก่าให้ทนแผ่นดินไหวมากขึ้น หรือย้ายบ้านไปอยู่ในที่ที่ปลอดภัยกว่าเดิม การยอมรับความเสี่ยง แล้ววางแผนช่วยเหลือกันในภาวะวิกฤติ เป็นสิ่งที่สอดคล้องกับต้นทุนของชุมชนมากกว่า

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การดำเนินงานลดผลกระทบ ทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม

- ระบุจุดปลอดภัยในบริเวณบ้าน ซึ่งส่วนมากเลือกลานโล่งหน้าบ้าน
- ระบุจุดนัดหมาย จุดปลอดภัย เมื่อออกมายังจุดปลอดภัยในบริเวณบ้านได้แล้ว ทุกคนต้องเดินทางรวมกันที่จุดปลอดภัยของชุมชน คนที่ประสบภัยในหมู่บ้านจึงต้องรู้เส้นทางที่จะไปยังจุดปลอดภัย รู้ข้อกำหนดในการใช้พาหนะหรือการเดินไปให้ถึงจุดปลอดภัย

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การดำเนินงานลดผลกระทบ ทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม

- การทำแผนเผชิญวิกฤตของชุมชนจึงต้องให้ความสำคัญไปที่การจัดลำดับการเข้าถึงและการให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มเปราะบางในชุมชน หน่วยงานท้องถิ่นต้องสื่อสารถึงวิธีลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับครัวเรือน ปรับพฤติกรรมให้ไวต่อการสังเกตความเสี่ยงรอบตัว ปรับความคิดจากรอคนนอกเข้ามาช่วยเหลือหรือมาบริจาค มาเป็นลดความเสี่ยงของตัวเองก่อน

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การเตรียมพร้อมรับมือ : การพัฒนาทักษะ

- ซ้อมว่าต้องทำตัวให้ปลอดภัยยังไงเมื่ออยู่ในสถานที่ต่างๆ ใช้สัญชาติญาณ
- พาตัวเองมาอยู่ในที่โล่งให้ได้ - จัดหาที่พักชั่วคราวในที่โล่งร่วมกัน
- พัฒนาทักษะในการประเมินความเสียหาย : ในบ้านและตัวบ้าน
- พัฒนาทักษะในการเก็บและจัดการข้อมูล : ความต้องการ ความเสียหาย ความช่วยเหลือที่เข้ามา (จัดสต๊อกของบริจาค)
- พัฒนาทักษะในการจัดการความกังวลของสมาชิก : พัฒนาความเข้าใจในปรากฏการณ์แผ่นดินไหวเพื่อสื่อสารให้ลดความกังวลจากความไม่เข้าใจ

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การเตรียมพร้อมรับมือ : ทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาทักษะในการปฐมพยาบาลและการทำ CPR
- พัฒนาทักษะในการประสานขอความช่วยเหลือทางการแพทย์: มีหมายเลขโทรศัพท์สำหรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน หรือติดต่อกู้ชีพ กู้ภัย รวมถึงหน่วยงานท้องถิ่นที่ให้ความช่วยเหลือได้
- พัฒนาทักษะในการเตรียมของจำเป็นสำหรับยังชีพเมื่อต้องอพยพไปอยู่ในที่พักชั่วคราวนอกบ้านได้

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การเตรียมพร้อมรับมือ : ทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม

- ต้องมีการซ้อมปฏิบัติและซ้อมบัญชาการโดยชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ
- พัฒนาทักษะในการอ่านข้อมูลพยากรณ์ - ความเสี่ยง การมี Scenario ของสิ่งที่จะเกิดตามมาเมื่อแผ่นดินไหว
- ต้องมีการกระตุ้น การประสานความร่วมมือให้มีการทำข้อมูลสำหรับเตรียมพร้อมรับภัย เริ่มจากทำแผนที่ชุมชน ในเป็น format เดียวกันให้สามารถเพิ่มชั้นของข้อมูลประชากร กลุ่มเปราะบาง ความเสี่ยงสภาพบ้าน ทรัพยากรในการให้ความช่วยเหลือ ให้แบ่งปันกันใช้ได้

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การเตรียมพร้อมรับมือ : สิ่งของที่ต้องเตรียม

- ปรับปรุงบ้าน-สิ่งของในบ้านให้ปลอดภัย กำหนดโซนปลอดภัย
- จัดหาอุปกรณ์ปฐมพยาบาล อุปกรณ์ขั้นพื้นฐานในการกู้ภัย
- จัดเตรียมกระเป๋าฉุกเฉินให้มีของยังชีพ เช่น ยารักษาโรคประจำตัว ระบุสิ่งของที่แพ้ เอกสารสำคัญ เสื้อผ้า น้ำ อาหาร ของใช้ส่วนตัว
- จัดหาระบบสื่อสารสำรองที่ใช้ได้เมื่อไฟดับ แจ้งสมาชิกให้ปฏิบัติตัวให้ปลอดภัย
- รู้จักใช้ระบบเช็คอิน ระบุสถานะความปลอดภัยและตำแหน่งแห่งที่ของตัวเอง

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การเตรียมพร้อมรับมือ : การจัดการที่ต้องเตรียม

เด็ก : เตรียมประวัติเล่มเล็ก ที่ระบุหมายเลขติดต่อ ของที่เด็กแพ้ จัดหากิจกรรมให้เด็กทำสำหรับลดความตึงเครียด

ผู้ใหญ่ : ดูแลจิตใจ รวมกลุ่มกัน ให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้สึก คลายกังวล ให้ความรู้ในการสำรวจบ้านและความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์

ผู้สูงอายุ : ช่วง aftershock จะเวียนหัว ต้องมีแพทย์ตั้งหน่วยเคลื่อนที่มาดูด้วย เตรียมประวัติเล่มเล็ก ที่ระบุหมายเลขติดต่อให้พก เผื่อพลัดหลง

ผู้ป่วย : มีข้อมูลผู้ป่วยติดเตียงว่าอยู่บ้านไหนพร้อมกับวิธีการดูแล

สาระสำคัญของ Key message ที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การเตรียมพร้อมรับมือ : การจัดการที่ต้องเตรียม

ผู้พิการ : ให้ความสำคัญกับการดูแลคนพิการ ต้องมีคนในชุมชนที่มีทักษะในการสื่อสารกับผู้พิการ เช่น คนหูหนวกที่ไม่ได้ยินเสียงไซเรน ต้องมีคนที่ใช้ภาษามือบอกให้หนีได้ หรือมีสัญญาณแจ้งเตือนที่รับทราบตรงกันล่วงหน้า พร้อมทั้งทราบจุดที่จะต้องอพยพล่วงหน้าได้